

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครูศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู
ของนักศึกษาสาขาวิชาครูศาสตร์เกษตร คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE OPINION OF AGRICULTURAL EDUCATION LECTURERS TOWARD APPROPRIATED
PERSONALITY OF PROFESSIONAL TEACHER IN
AGRICULTURAL EDUCATION STUDENTS, FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION,
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

โดย

นายสุริทัต กิตติภววงศ์

T120127

เลขหมู่.....120127
เลขทะเบียน.....
วัน, เดือน, ปี 6.0.11. 2555

ทิ id

b. ๗๕๖๖๙๖ ๖๖
i. ....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ค.อ.บ. (เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช)

สาขาวิชาครูศาสตร์เกษตร

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อปีการศึกษา 2553 ไปถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ
ปีการศึกษา 2553

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Opinion of Agricultural Education lecturers toward appropriated personality of Professional Teacher in Agricultural Education students , Faculty of Industrial Education , King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

ชื่อ – สกุล นายกริทัต กิตติภณวงศ์
หลักสูตร ค.อ.บ. (เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช) สาขาวิชา ครุศาสตร์เกษตร
คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชดากร พลภักดิ์
บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ความคิดเห็น และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 13 คน ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ในด้านกาย วาจา ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ได้ผลการวิจัย

ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณาจารย์ส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี ทำการสอนในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) และหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (5 ปี) ส่วนใหญ่ทำการสอนในแขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีวิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตรคือ วิชาปัญหาพิเศษ คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านกาย คือแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับตัวเอง เวลา และเคารพสถานที่ ในด้านวาจาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในเรื่องของการพูดจาสุภาพเรียบร้อย ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน ในด้านสติปัญญาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นเรื่อง ต้องมีความรู้รอบตัวพอสมควร เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ในด้านอารมณ์คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในเรื่องของสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี เก็บอารมณ์ได้ดี มีความอดทน อดกลั้น ใจเย็น สุขุม ไม่ฉุนเฉียว โกรธง่าย ในด้านจิตใจส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ มีจิตใจเมตตา กรุณา โอบอ้อม อารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และอ่อนโยน คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพนักศึกษา คือ พื้นฐานครอบครัวฐานะทางการเงินของครอบครัว และทัศนคติที่ถูกต้องปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด ส่วนแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู คือ ครู อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ครู อาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน ว่ากล่าวตักเตือน และสอดแทรก ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ และควรมีการอบรมพัฒนาด้านบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะท่าน ผศ.ดร.รัชดากร พลภักดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขปัญหาพิเศษ และแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ปัญหาพิเศษฉบับนี้จะสมบูรณ์มิได้ถ้าขาดข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ของคณาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้จัดทำขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ช่วยในเรื่องทุนทรัพย์ในการจัดพิมพ์ หารูปเล่ม และอุปกรณ์ อื่น ๆ ในการทำปัญหาพิเศษ

ขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ซึ่งผู้จัดทำไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้จนครบได้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจ และช่วยเหลือในการทำ ปัญหาพิเศษครั้งนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี

นายภูริทัต กิตติภณวงศ์

6 มีนาคม 2554

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	39
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	40
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สภภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร.....	41
2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านกาย.....	46
3 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านวาจา.....	47
4 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ด้านสติปัญญา.....	47
5 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ด้านอารมณ์.....	48
6 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านจิตใจ.....	49
7 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อ บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร.....	50
8 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชา ครุศาสตร์เกษตร.....	51

ประกอบวิชาชีพครูเป็นอย่างยิ่ง เช่น การแต่งกายที่สะอาดเหมาะสมฤดูกาลเทศะ กริยามารยาท การวางตัวขณะสอน การใช้สายตาสอน การพูดชัดถ้อยชัดคำ การมีลักษณะแจ่มใส เป็นต้น ซึ่งจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้บุคลิกภาพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์เกษตรเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปได้เช่นเดียวกัน หรืออาจเกิดจากปัจจัยอื่นๆ เช่น บุคลิกส่วนตัว เป็นต้น

ในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เหมาะสมกับวิชาชีพครูนั้น ไม่สามารถทำให้เปลี่ยนแปลงในทันใดได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณาจารย์ ที่ควรมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพัฒนาบุคลิกของนักศึกษาจากการเริ่มต้นเข้ามาศึกษาจนกระทั่งให้มีความพร้อมที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา ความคิดเห็นของคณาจารย์ครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนานักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน และสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 ขอบเขตของปัญหา

เชิงปริมาณ

ประชากรคือ คณาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน

เชิงคุณภาพ

1. เป็นการศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใน 3 ด้าน ได้แก่

1.1 บุคลิกภาพภายนอกด้านกาย และวาจา ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู

1.2 บุคลิกภาพภายในด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยความเป็น "ตน"

1.4 นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อและการตัดสินใจ ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยความรู้ การรับรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นฐานในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สุชา จันทน์เอม, 2524 : 87-88)

บุคลิกภาพ หมายถึง นิสัยหรือพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งแสดงออกซ้ำ ๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพสังเกตได้จากการแสดงออกหลายด้านของบุคคลนั้น เช่น ความสนใจ ความสามารถ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทักษะคติ ภาพพจน์เกี่ยวกับตน และความประพฤติ เป็นต้น การแสดงออกต่างๆ เหล่านี้คือสิ่งที่สะท้อนออกมาจากจิตใจนั่นเอง (ศรีธรรม ธนะภูมิ, 2535 : 14)

วิชาชีพครู หมายถึง วิชาชีพทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา, 2548 : 4)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นครูของนักศึกษา สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามที่ คุรุสภาได้กำหนดไว้
2. เพื่อเป็นองค์ความรู้ที่สถานศึกษาอื่นสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา
3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู ในอนาคตของนักศึกษา

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปของเอกสาร หนังสือ และงานวิจัย เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งจะขอเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
- 2.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
- 2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ
- 2.4 ความหมายของ ครู อาจารย์
- 2.5 ความสำคัญของบุคลิกภาพครู
  - 2.5.1 ความสำคัญของบุคลิกภาพ
  - 2.5.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพครู
- 2.6 บุคลิกภาพครู
  - 2.6.1 การพัฒนาบุคลิกภาพครู
  - 2.6.2 องค์ประกอบของบุคลิกภาพ
  - 2.6.3 องค์ประกอบของบุคลิกภาพครู
- 2.7 มาตรฐานวิชาชีพครู
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

Allport (1937) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือสภาวะรวมของเจตคติ และพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะของการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

Dinkmeyer (1965) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า สภาวะทุกอย่างอันประกอบขึ้น

เอกสารนี้เป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางกายอรรถิ ทักษะ ความสนใจ ความคิดหวัง ลักษณะท่าทาง
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้สึก นิสัย ความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จบุคลิกภาพยังครอบคลุมถึงสถานะที่บุคคลเป็นอยู่ ทั้งในปัจจุบันรวมทั้งที่คาดหวังว่าจะเป็นในอนาคตด้วย ที่สำคัญคือบุคลิกภาพนั้นยังครอบคลุมถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่น รวมทั้งปฏิกิริยาตอบโต้ที่เขาต้องเผชิญด้วยหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหาหรือความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ในชีวิตก็นับว่าเป็นส่วนประกอบหนึ่งของบุคลิกภาพด้วย

จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (2529 : 219) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือ แบบแผนพฤติกรรมของ บุคคลใด บุคคลหนึ่งที่เป็นที่รับรู้กัน โดยทั่วไปเป็นลักษณะรวมของบุคคลนั้น อันประกอบด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกและลักษณะเฉพาะภายในของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 14) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งๆ ที่แสดงออกซ้ำๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพสังเกตได้จากการแสดงออกหลายด้านของบุคคลนั้น เช่น ความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทักษะศัพทภาพจน์เกี่ยวกับตน (Self-image) และความประพฤติ เป็นต้น การแสดงออกต่าง ๆ เหล่านี้คือสิ่งที่สะท้อนออกมาจากจิตใจนั่นเอง

ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 158-160) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ “คุณลักษณะทุกสิ่งทุกอย่างทั้งภายนอกและภายในซึ่งรวมอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ คุณลักษณะภายนอก เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นหรือสัมผัสได้ด้วยประสาททางร่างกาย สามารถแก้ไข ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงได้ง่าย บุคลิกภาพภายนอกที่สำคัญคือ บุคลิกทางกายและวาจา เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะการพูด กิริยาท่าทาง รวมตลอดถึงการแต่งกาย เป็นต้น ส่วนบุคลิกภาพภายในเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ต้องมีสัมพันธภาพต่อกันนาน ๆ จึงจะสังเกตเห็น การแก้ไข เปลี่ยนแปลงต้องใช้ระยะเวลาและความอดทน พอสมควร ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ เช่น ค่านิยม ความสนใจความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมั่นใจในตนเอง และอารมณ์ขัน เป็นต้น”

คูัด (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) ให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพ (Personality) ไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง การแสดงออกด้านอารมณ์จิตใจและพฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลอันเป็นปฏิกิริยาตอบโต้ต่อสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาและสังคมของบุคคลทั่วไป

คอร์ชีนีและมาร์เซลลา (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง โครงสร้างที่เป็นกลไกภายในระบบทางจิตและกายของเอกตบุคคลซึ่งใช้ในการทำนาย หรือตัดสินพฤติกรรมในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือโลกภายนอก

เออร์เนส อาร์.ฮิตการ์ด (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นลักษณะส่วนรวมของบุคคล และการแสดงออกของพฤติกรรม ซึ่งชี้ให้เห็นความเป็นปัจเจกบุคคล ในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงลักษณะที่ส่งผลต่อการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความรู้สึกนับถือตนเอง ความสามารถ แรงจูงใจ ปฏิกริยาในการเกิดอารมณ์ และลักษณะนิสัยที่สะสมจากประสบการณ์ชีวิต

ฟิลลิป จี. ซิมบาร์ โด และฟลอยด์ แอล.รูท (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) อธิบายว่า บุคลิกภาพ เป็นผลรวมของลักษณะเชิงจิตวิทยาของบุคคลแต่ละคน มีผลต่อการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมหลากหลายของบุคคลนั้น ทั้งส่วนที่เป็นลักษณะภายนอกที่สังเกตได้ง่ายและพฤติกรรมภายในที่สังเกตได้ยาก ลักษณะที่หลากหลายดังกล่าว ส่งผลให้บุคคลแสดงออก ต่างกันในแต่ละสถานการณ์และช่วงเวลา

อัญชลี แจ่มเจริญ (2530 : 163) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะส่วนรวมของบุคคลทั้งหมด ที่แสดงออกมาปรากฏ ให้คนอื่นได้รู้ได้เห็น ซึ่งแตกต่างกันเพราะภาวะสิ่งแวดล้อมที่สร้างตัวบุคคลนั้นแตกต่างกันประการหนึ่งและพันธุกรรมที่แต่ละบุคคลได้มาก็แตกต่างกัน ไปอีกประการหนึ่ง

เบอร์นาร์ด (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของท่าทางรูปร่างลักษณะทางกาย พฤติกรรมที่แสดงออก แนวโน้มการกระทำ ขอบเขตความสามารถทั้งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในและที่แสดงออกมาให้เห็น

ฮาร์ดแมน (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) ได้ให้ความหมาย

ของบุคลิกภาพว่า หมายถึง ส่วนรวมทั้งหมดที่บุคคลแสดงออกโดยกริยาอาการ ความนึกคิด อารมณ์
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิสัยใจคอ ความสนใจ การติดต่อกับผู้อื่น ตลอดจนรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย และความสามารถในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2536 : 91) อธิบายเรื่องบุคลิกภาพไว้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะทั้งภายนอกและภายในที่รวมอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งและเป็นผลทำให้บุคคลนั้น มีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ บุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 2 สภาพด้วยกันคือ

1. บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง บุคลิกภาพที่สามารถสังเกตเห็นหรือสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย บุคลิกภาพภายนอกนี้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้โดยการฝึก เลียนแบบ และสามารถวัดผลได้ทันที บุคลิกภาพภายนอกที่สำคัญที่สุด คือด้านกาย และวาจา
2. บุคลิกภาพภายใน หมายถึง บุคลิกภาพที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เป็นส่วนที่สัมผัสได้ค่อนข้างยากและต้องใช้เวลาในการสัมผัสบุคลิกภาพภายใน

จากความหมายของบุคลิกภาพ ที่มีนักวิชาการต่าง ๆ กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สรุปได้ว่าบุคลิกภาพ คือ ตัวบุคคล รวมทั้งลักษณะทางกาย นิสัย หรือพฤติกรรม ซึ่งสังเกตได้ง่าย อันได้แก่รูปร่างหน้าตาท่าท่างาน น้ำเสียง คำพูด ความสามารถทางสมอง ทักษะการทำกิจกรรมต่างๆ และลักษณะทางจิตใจ ซึ่งสังเกตได้ค่อนข้างยาก ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ตำนิยม ความสนใจ ความมุ่งหวัง อุดมคติ เป้าหมาย และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะดังกล่าวมีที่มาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพ เป็นคำอธิบายของ นักจิตวิทยา เกี่ยวกับ บุคลิกภาพ อย่างมีระบบระเบียบ ซึ่งมีหลายทฤษฎีด้วยกัน เนื่องจาก บุคลิกภาพ มีลักษณะซับซ้อน หลายแง่หลายมุม เจ้าของทฤษฎีบุคลิกภาพ แต่ละทฤษฎีต่างก็อธิบายบุคลิกภาพในแง่มุมที่ตนสนใจดังต่อไปนี้

ฮิปโปเครติส (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่าบุคลิกภาพมี 4 แบบคือ ฉุนเฉียว (อารมณ์ร้อน) รื่นเริง (มั่นใจ) เศร้าสร้อย (อารมณ์แปรปรวน) และเฉื่อยเนือย (ตอบสนองช้า) อารมณ์เหล่านี้เกิดจากธาตุน้ำในร่างกายของเราตามลำดับคือ น้ำเหลือง เลือด น้ำดีดำ และเสมหะ

อัลเฟรด แอดเลอร์ (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือการดิ้นรนแสวงหาปมเด่น ซึ่งสำคัญยิ่งกว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้า พื้นฐานที่อยู่ในจิตใต้สำนึกตามทฤษฎีของฟรอยด์ แอดเลอร์เชื่อว่าบุคคลที่ไม่สามารถเอาชนะความรู้สึกต่ำต้อยในวัยเด็กจะกลายเป็นคนมีปมด้อย ส่วนผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะจะชดเชยปมด้อยของตนด้วยการทำสิ่งที่คิดงมากกว่าการแสวงหาอำนาจส่วนตน

คาร์ล กุสตาฟ จุง (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพไม่ได้ถูกกำหนด มาตั้งแต่วัยเด็กอย่างที่ฟรอยด์คิด แต่เปลี่ยนแปลงได้ ตลอดชีวิต จิตใต้สำนึก ไม่ได้ถูกรอบงำด้วย แรงปรารถนาทางเพศ เท่านั้น แต่ยังประกอบด้วยปมต่าง ๆ หรือกลุ่มของความทรงจำและความนึกคิด ซึ่งเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เราพยายาม จะผสมผสานสิ่งเหล่านี้เข้าเป็นบุคลิกเฉพาะของตัวเอง จิตใต้สำนึก นั้น ไม่ได้หมายถึง ความทรงจำของเราอย่างเดียวเท่านั้น แต่ ยังรวมถึง สิ่งที่เป็นลักษณะร่วมของมนุษยชาติ ซึ่งหมายถึง “จิตใต้สำนึกอันเป็นจิตวิญญาณในกระบวนการวิวัฒนาการของมนุษยชาติ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามโครงสร้างทางสมองของแต่ละบุคคล” บุคลิกภาพของคนเราอาจแบ่งได้เป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบชอบสังคม

คาเรน ฮอร์เนย์ (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพพื้นฐานหล่อหลอมมาจาก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าแรงขับ ทางชีวภาพตามแนวคิดของฟรอยด์ ความลับสนทางบุคลิกภาพ มีสาเหตุมาจากการที่คนคนนั้น ใช้ชีวิตโดยมีความวิตกกังวลเป็นพื้นฐานซึ่งมีต้นตอมาจาก “ความรู้สึกที่ถูกทอดทิ้ง และ ช่วยตัวเองไม่ได้ ในโลกที่ไร้ความปรานีในช่วงวัยเด็ก”

อีริก เอช อีริกสัน (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นผลจากการพัฒนาการของชีวิตทั้งหมด 8 ช่วงวัยตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยชรา โดยบุคคลจะมีข้อขัดแย้งประจำวัย และหาทางแก้ไขไปใน แต่ละช่วงวัย วิธีแก้ข้อขัดแย้งของแต่ละคนจะกำหนดบุคลิกภาพของคนคนนั้น ตัวอย่างเช่น ข้อขัดแย้ง ประจำวันของวัยรุ่นคือ “ฉันคือใคร”

บี. เอฟ. สกินเนอร์ (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) บุคลิกภาพเป็นผลของพลังงานภายนอกที่สามารถประเมินได้ ดังนั้น วิธีการที่เรา คิดและกระทำ จึงเปลี่ยนแปลงไป ตามสิ่งแวดล้อมที่เราควบคุม ในหนังสือชื่อ Walden Two สกินเนอร์ฟันถึงดินแดน ในอุดมคติ ที่ซึ่ง บุคลิกภาพได้รับการหล่อหลอมมาจาก การส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอย่าง เป็นระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 หมายความว่า ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัลพอร์ท (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) กล่าวว่าทฤษฎีบุคลิกภาพ (Allport's Trait Theory) ซึ่งเขามีความเชื่อว่า บุคลิกภาพ ของบุคคลมีลักษณะเป็นหนึ่งเดียวและมีความคงที่พอสมควร เป็นอย่างไรก็มักจะอยู่อย่างนั้น และส่งผลสู่การแสดงตัวในภาวะต่าง ๆ ของบุคคล ทฤษฎีนี้แบ่งประเภทของ บุคลิกภาพ ตามลักษณะร่างกายของบุคคลเป็น 3 พวก คือ

พวกมีลักษณะเด่น พวกนี้มักมีร่างกายสูงใหญ่ หรือหน้าตาดี หรือมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ซึ่งอาจเป็นน้ำเสียง ท่าทาง การพูด การเคลื่อนไหว หรือแม้กระทั่งท่าทีปฏิบัติต่อผู้อื่น

พวกที่มีลักษณะด้อย พวกนี้มักมีรูปร่างเล็กหรือตัวเล็ก หน้าตาไม่ดี หรือมีลักษณะบางประการที่เป็นปมด้อยของตน

พวกที่มีลักษณะกลาง พวกนี้มักมีร่างกายธรรมดาแบบคนส่วนใหญ่ทั่วไป ลักษณะต่าง ๆ เป็นกลาง ๆ ไม่เด่น ไม่ด้อย แต่ก็ไม่มีลักษณะพิเศษที่น่าสนใจ มักผสมผสานกลมกลืนไปกับคนส่วนใหญ่

ลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าว มีผลต่อวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น พวกมีปมด้อย ขี้อาย เมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ต้องปรากฏตัวในงานใหญ่ หรือต้องกล่าวในที่ประชุม หรือพบคนแปลกหน้า พวกนี้มักหลีกเลี่ยง วิตกกังวล ทำอะไรจะงะงืดพลาด และแยกตัวเอง แต่ถ้ามั่นใจ พวกมีลักษณะเด่น ก็จะเชื่อมั่นในตนเอง แสดงออกได้โดยเหมาะสม ส่งผ่านเผยแพร่ สิ่งเหล่านี้มักส่งผลให้ทำอะไร ได้สำเร็จ หรือเป็นที่ยอมรับทั่วไป สำหรับผู้บริหารหากมีลักษณะเด่นประจำตัวมักเป็นปัจจัยให้งานดีขึ้น แต่ถ้าขาดลักษณะเด่นก็ต้องใช้ความพยายามมากขึ้นที่จะสร้างความน่าเชื่อถือ ศรัทธา หรือหาแนวทางฝึกฝนพัฒนาตนให้มีความคล่องตัว ให้เหมาะสมสอดคล้องกับงานตามบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในงานที่ทำ

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (อ้างโดย จุฑาภรณ์ สุงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพลังบุคลิกภาพ (Freud's Psychodynamic Theory) ในรูปของลักษณะของจิตและโครงสร้างของจิต เกี่ยวกับลักษณะของจิต ฟรอยด์อธิบายว่า จิตของคนเรามี 3 ลักษณะ คือ

จิตรู้สำนึก (conscious) เป็นสภาพที่บุคคลรู้ตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร อยู่ที่ไหน ฯลฯ เป็นจิตส่วนที่ควบคุมให้แสดงพฤติกรรม ตามหลักเหตุผลและสิ่งผลักดันภายนอกตัว

จิตไร้สำนึก (unconscious) เป็นสภาพที่บุคคลไม่รู้ตัว บางทีเพราะลืม เพราะเก็บกด หรือเพราะไม่ตระหนักในตนว่ามีสิ่งนั้นอยู่ เช่น ไม่รู้ตัวว่าอิจฉาเพื่อน หรือลืมนึกว่าตนเองเกลียดบางอย่าง

จิตใต้สำนึก (subconscious) เป็นสภาพจิตกึ่งรู้สำนึก ถ้าเข้ามาในห้วงนี้ก็จะตระหนักได้ แต่

ถ้าไม่คิดถึงจิตส่วนนั้นจะเหมือนกับไม่มีตนเอง เช่น อาจกังวลในบางเรื่อง กลัวในบางสิ่ง โกรธคน

บางคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นหรือได้ยินข้อความใด ๆ ที่ผิดหรือผิดใจประการใด ๆ กรุณาแจ้งให้ทราบโดยด่วน

ถ้าไม่คิดถึงจิตส่วนนั้นจะเหมือนกับไม่มีตนเอง เช่น อาจกังวลในบางเรื่อง กลัวในบางสิ่ง โกรธคนบางคน

จิตทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ชนิดไหนมีอำนาจเหนือกว่า บุคคลนั้น ๆ ก็มักจะแสดงพฤติกรรมหนักไปทางจิตส่วนนั้น และจิตไร้อำนาจจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมากกว่าจิตส่วนอื่น ส่วนจะแสดงพฤติกรรมออกไปในลักษณะใด มักขึ้นกับโครงสร้างของจิต ซึ่งมี 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ อิด (id) อีโก้ (ego) และซูเปอร์อีโก้ (super ego) คำว่า “อิด” เป็นพื้นฐานดั้งเดิมของบุคคล เช่น ความอยาก ตัณหา ความต้องการ ความป่าเถื่อน อันถือเป็นธรรมชาติแท้ ๆ ยังไม่ได้ขัดเกลา “อีโก้” เป็นพลังส่วนที่จะพยายาม หาทางตอบสนอง ความต้องการของอิด และ “ซูเปอร์อีโก้” เป็นพลังที่คอยควบคุม อีโก้ ให้อีโก้ หาหนทางที่เหมาะสมที่สุดในการสนองความต้องการของอิดโดยเหนียวรั้ง ให้ทำอะไรอยู่ในกรอบประเพณี ถูกเหตุถูกผลให้คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี คุณธรรม และสังคมที่แวดล้อมความเข้าใจ บุคลิกภาพ ตามทฤษฎีพลังบุคลิกภาพนี้ช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจตนเอง เข้าใจเพื่อนร่วมงาน ได้ในหลายลักษณะ เป็นแนวทางให้รู้จักควบคุมระดับประคองตนเองให้มีสติ ยังคิด ไม่อยู่ใต้อำนาจครอบงำของธรรมชาติแท้ ๆ ที่ยังมีได้ขัดเกลาออกไป ซึ่งถ้าทำได้ ก็จัดเป็นส่วนหนึ่งของ การพัฒนาบุคลิกภาพ และ พัฒนาตน ให้พร้อมต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สจิวัด ไคมอนด์ (อ้าง โดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นหน้าที่และการทำงานของสมอง ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีของ ฮานส์ ไอเซนค (Hans Eysenck's theory) ที่ว่า บุคลิกภาพถูกกำหนดด้วยพันธุกรรมเหมือนกับปลายนิ้วมือที่จะมีลายต่าง ๆ หรือรอยหยักในสมองก็จะถูกกำหนดโดยพันธุกรรมเช่นกัน บุคลิกภาพโดยทั่วไปของคนเรา ตามทฤษฎีของไคมอนด์จะมี 8 ประเภทด้วยกัน

ประเภทแรก คือ พวกที่ชอบมอง ชอบดู (visualist)

ประเภทที่ 2 คือ พวกชอบฟัง (audist)

ประเภทที่ 3 คือ พวกที่ชอบช่วยงาน (sexist)

ประเภทที่ 4 คือ พวกชอบมีกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา (motorist)

ประเภทที่ 5 คือ พวกที่ชอบพูด ชำนาญเรื่องภาษา (linguist)

ประเภทที่ 6 คือ พวกที่ชอบเกี่ยวกับรูปร่าง จินตนาการ ภาพพจน์ (spacist)

ประเภทที่ 7 คือ พวกที่ชอบแสดงความรู้สึก พวกมีอารมณ์หลงไหล (emotionist) และ

ประเภทที่ 8 คือ พวกก้าวร้าว พวกที่ชอบประสาంగా ชอบทะเลาะ (aggressist)

ทฤษฎีของแมคเกร (McCrae's theory) และทฤษฎีของคอสตา (Costa's theory) ให้คำนิยามของ บุคลิกภาพ ต่าง ๆ ดังนี้ (อ้าง โดย จุฑาภรณ์ สูงพล, 2553 : <http://www.novabizz.com>) คือ

กลุ่มที่ 1 เป็นพวกประสาท กังวลตลอดเวลา ไม่มีความมั่นใจ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนรู้สึกผิดบ่อย ๆ (neuroticism)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษานานนี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 2 เป็นพวกที่ชอบพูดชอบคุย ชอบสังคม รักสนุก มีอารมณ์รักใคร่ง่าย (extraversion)
 กลุ่มที่ 3 เป็นพวกที่กล้า ชอบแสดงออก มีจินตนาการ ภาพพจน์ (openness)
 กลุ่มที่ 4 เป็นพวกที่รู้จักเห็นอกเห็นใจ ควบคุมอารมณ์ นำใจไว้ใจ ให้ความร่วมมือ (agree boldness)
 กลุ่มที่ 5 เป็นพวกที่เชื่อใจได้ ทำอะไรมีจุดมุ่งหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ (conscientiousness)

จากทฤษฎีทั้งหมดจะเห็นได้ว่าไม่มีทฤษฎีใด อธิบายได้ครบถ้วนทั้งหมด ดังนั้น ถ้าต้องการความเข้าใจเรื่อง บุคลิกภาพ โดยกว้างขวาง ก็ต้องศึกษา ทฤษฎีบุคลิกภาพ หลายๆ ทฤษฎี หรือถ้าต้องการความเข้าใจ บุคลิกภาพ บางด้านอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานบางงาน โดยเฉพาะก็ต้องเลือกศึกษาบางทฤษฎีโดยละเอียดให้สอดคล้องกับความต้องการ นอกจากนี้แล้วความเข้าใจเรื่อง ทฤษฎีบุคลิกภาพ จะช่วยให้มองเห็นทั้ง องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ประเภทของบุคลิกภาพ หรือ ประเภทของคนลักษณะต่างๆ รวมทั้ง ที่มาของบุคลิกภาพ และการปรับเปลี่ยนพัฒนาบุคลิกภาพทำให้เกิดความเข้าใจบุคคล ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นแนวทางในการสร้างเสริมตนเอง และ ผู้ร่วมปฏิบัติงานให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับงานของตนซึ่งจะช่วยให้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 5-13) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจิตใจและบุคลิกภาพ ได้แก่

1. ปัจจัยทางชีวภาพ (biological factor) คือ การผสมผสานกันระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีปฏิกริยาต่อร่างกายโดยเฉพาะสมองของทารกในครรภ์และทารกแรกเกิด ได้แก่ การสืบเนื่องทางพันธุกรรม การทำงานและการควบคุมการสังเคราะห์เอนไซม์ การสังเคราะห์และการทำงานของสารสื่อประสาท ปฏิกริยาระหว่างสารสื่อประสาทต่าง ๆ อิทธิพลของฮอร์โมน การกระตุ้นและความเครียดจากสภาพแวดล้อม

2. ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม (sociological and environment factor) คือ สภาพแวดล้อมที่อยู่ภายนอกครอบครัวของเด็ก พฤติกรรมของเด็กนั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อพัฒนาการทางจิตใจของเด็ก ได้แก่ สถานภาพทางการเมือง สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางภูมิศาสตร์ บ้านที่อยู่อาศัย การย้ายบ้านบ่อย

ชนชั้นทางสังคม การเปลี่ยนแปลงของสังคม ค่านิยม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

ผลกระทบค่อนข้างมากต่อการเจริญของเด็ก ได้แก่ สภาพสังคมที่ขาดแคลน ความแตกต่างระหว่างกลุ่มชนในสังคม สถาบันการศึกษา และสถาบันสงเคราะห์เด็ก

3. ปัจจัยทางครอบครัวและวิธีอบรมดูแลเด็ก (family and method of up-bringing factor) คือ ปฏิกริยาที่เด็กและผู้ดูแลเด็กมีต่อกันโดยต่างฝ่ายต่างก็ปรับตัวต่อกันและกัน ปัจจัยที่อาจช่วยให้เด็กปรับตัวต่อภาวะเครียดระหว่างพัฒนาการได้แก่ เพศ เพศหญิงปรับตัวต่อภาวะเครียดได้ดีกว่าเพศชาย พื้นฐานทางอารมณ์เดิมที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด เด็กที่มีภาวะเครียดอย่างเดียว เด็กที่เคยมีประสบการณ์ปรับตัวกับภาวะเครียดมาก่อน ความสัมพันธ์ที่ดีกับบิดาหรือมารดา เด็กมีความสำเร็จหรือมีประสบการณ์ที่ดีบางอย่างภายนอกบ้าน สภาพครอบครัวที่มีปัญหา

กัญญา สุวรรณแสง (2533 : 23-24) ได้กล่าวถึงปัจจัยพื้นฐานสำหรับการสร้างเสริมบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม ดังนี้

1. ลักษณะโครงสร้างของบุคลิกภาพ บุคลิกภาพจะเป็นไปตามอิทธิพลของ อิด (id) เป็นแรงขับที่อยู่ในสภาพจิตแบบไร้จิตสำนึก มีลักษณะเป็นสัญชาตญาณทั่วไป อีโก้ (ego) เป็นสิ่งที่เกิดจากการพัฒนา id แล้วจึงแสดงออกมาเป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงออกตามความต้องการของสังคมอย่างมีเหตุผล และเพื่อความปลอดภัยของตนเองในการจะอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม ซูเปอร์อีโก้ (super ego) เป็นตัวประสานที่ควบคุมไม่ให้ id แสดงความต้องการส่วนลึกออกมาและผลักดัน ego ออกมาแทนที่ id super ego คือ ค่านิยมของสังคม ประเพณี วัฒนธรรม หากบุคคลใดใช้กระบวนการของ super ego เป็นตัวประสาน ปรับปรุง เพื่อลดความต้องการของ id ให้น้อยลงแล้ว บุคคลก็จะสามารถแสดงบุคลิกภาพอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมในลักษณะของอีโก้ได้ เป้าหมายสำคัญของการสร้างบุคลิกภาพ คือ ให้บุคคลแสดงออกในลักษณะของอีโก้การสร้างบุคลิกภาพของบุคคลจำเป็นต้องเน้นให้บุคคลรับรู้ตามความเป็นจริง (self perception) เพื่อบุคคลจะได้มีการมองตนเอง (self concept) อย่างถูกต้อง เพื่อจะได้พัฒนาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคมต่อไป

2. ปฏิสัมพันธ์ในสังคม (social interaction) บุคลิกภาพเกิดจากผลจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม แล้วพบกับลักษณะของความด้อย-ความเด่น บุคคลย่อมมีแบบแผนการดำเนินชีวิตของตนและการที่มีโอกาสรับรู้ตนเองจากภาพการมองของคนอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นเป็นเสมือนกระจกเงา มีความชัดเจนกว่าการมองตัวเองเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจมีอคติ การรับรู้ตนเองอย่างถูกต้องจะทำให้บุคคลสามารถแสดงออกซึ่งบทบาทที่เหมาะสมและเกิดบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามที่สังคมประสงค์

3. การเรียนรู้ทางสังคม (social learning) บุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดขึ้นมานั้น ต้องอาศัยการ

จำแบบอย่างของพฤติกรรมของบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม แล้วนำมาเข้ากระบวนการเลือกสรร แล้วจึงแสดงออกเป็นบุคลิกภาพปรากฏให้เห็น ดังนั้นหากจะให้ให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม

จะต้องเสริมสร้างบุคลิกภาพ โดยมีขั้นตอนของการให้บุคคลได้สังเกตแบบอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำไปพัฒนาเป็นบุคลิกภาพที่ดีของตนเอง

4. ลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพที่ปรากฏทางกายและสมอง สีส้ม ผิว ตา ขนาดของร่างกาย โรคบางอย่าง ตาบอดสี ผิวด่าง ปัญญาอ่อน ฯลฯ ยากที่จะแก้ไขให้หมดไป จึงเป็นเรื่องของการปรับตัวและสร้างเสริมลักษณะบุคคลมากกว่า

นิภา นิธยาน (2530 : 105) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวและบุคลิกภาพ 3 ประการ ดังนี้

1. อิทธิพลของสภาวะพื้นฐานทางกายในเชิงชีววิทยา ได้แก่ ลักษณะพื้นฐานในการตอบโต้ และศักยภาพทางพันธุกรรมของบุคคล

2. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเป็นสภาวะทุกอย่างที่แวดล้อมบุคคล ได้แก่ สภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ สภาวะแวดล้อมทางวัฒนธรรม และสภาวะแวดล้อมทางสังคม

3. อิทธิพลของสภาวะความเป็น “คน” ได้แก่ การรับรู้ และความเข้าใจที่บุคคลได้รับจากประสบการณ์ทุกอย่างในชีวิตของตนซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

นอกจากนี้แล้ว นิภา นิธยาน ยังได้กล่าวถึงปัจจัยย่อยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวและบุคลิกภาพไว้ ดังนี้

1. อิทธิพลของสภาวะทางกาย ได้แก่ สภาวะสารเคมีภายในร่างกายหรือการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ รูปร่าง และสุขภาพ

2. อิทธิพลของสังคม ได้แก่ ระเบียบประเพณี และวัฒนธรรม ลักษณะของครอบครัว เพื่อนฝูง โรงเรียน อุดมคติโดยสรุปแล้วปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยความเป็น “คน”

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ได้แก่ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางด้านครอบครัว ปัจจัยทางด้านการถ่ายทอดทางพันธุกรรม และ อิทธิพลของสภาวะความเป็น “คน”

2.4 ความหมายของครู อาจารย์

ราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 168) ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู มาจาก ศัพท์ภาษาบาลีคือ ครู แปลว่า เคารพ หน้า สูง หรือมาจากภาษาสันสกฤต คือ ครู แปลว่า หน้าใหญ่ รวมความครู จึง

แปลว่า ผู้สั่งสอนศิษย์หรือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ หน้าที่ของครูจึงมีหน้าที่นำนักเรียนไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษามากกว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (อ้างโดย ประไพ สติพิเลิศ, 2542 : 2) ให้ความหมายไว้ว่า ครู หมายถึง ผู้ที่หนักด้วยงาน หนักด้วยบุญคุณ ผู้ที่ควรเคารพ แต่ความหมายทั่วไปหมายถึง ผู้ที่อบรมสั่งสอนหรือผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์

ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 71-78) ให้ความหมายของครูตามภาษาอังกฤษว่า Teachers มีความหมายดังนี้

T (teaching) การสอน หมายถึง ครู คือ ผู้อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาการทั้งปวง

E (ethics) จริยธรรม หมายถึง ครู คือ ผู้อบรมส่งเสริมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน

A (academic) วิชาการ หมายถึง ครู คือ ผู้รับผิดชอบในทางวิชาการทั้ง ของตนเองและในด้านความเจริญงอกงามของศิษย์

C (culture heritage) การสืบทอดวัฒนธรรม หมายถึง ครู คือ ผู้สืบทอด มรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งให้ตกทอดไปสู่คนรุ่นต่อไป

H (human relationship) มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ครู คือ ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งตัวครูและศิษย์

E (evaluation) การประเมินผล หมายถึง ครู คือ ผู้รับผิดชอบในการ ประเมินผลผู้เรียน

R (research) การวิจัย หมายถึง ครู คือ ผู้ค้นหาเหตุผลและเป็นนักแก้ปัญหา

S (service) การบริการ หมายถึง ครู คือ ผู้นำเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและ บริการสังคม

ประไพ สติพิเลิศ (2542 : 3) กล่าวถึง ความหมายของครูไว้ 3 ประการ คือ

1. ความหมายในแง่วิชาชีพ ครูหมายถึง ผู้ถ่ายทอดความรู้ อบรมสั่งสอน คุณธรรมและ จริยธรรม

2. ความหมายในแง่สภาพสังคมปัจจุบัน ครู หมายถึง ผู้จัดประสบการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ประพฤติตนเป็นผู้กำกับ การชี้แนะสาระที่ท้าทายและหลักความรู้ที่ ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการสมัยใหม่และวิถีการดำเนินชีวิต

3. ความหมายในแง่วิชาชีพครู หมายถึง ผู้เปิดประตูทางวิญญานของศิษย์ เพื่อให้ได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจที่สูงกว่าสัตว์ทั้งหลาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 4) ให้ความหมายของ ครู คือ บุคลากร วิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย วิชาการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 898) ได้ให้ความหมายของคำว่า “อาจารย์” ไว้ว่า อาจารย์ หมายถึง ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ ใช้เรียกนำหน้าชื่อบุคคล เพื่อแสดงความยกย่องว่ามีความรู้ทางใดทางหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 4) ให้ความหมายของคำว่าคณาจารย์ หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้าน การสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

พุทธทาสภิกขุ (อ้างโดย พระเทพวิสุทธิเมธี, 2529 : 93) ได้กล่าวถึงความหมายของอาจารย์ไว้สองนัยคือ นัยแรก หมายถึง ผู้ชี้คัมภีร์ หรือผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัยเป็นผู้รักษากฎเกณฑ์ต่างๆ อาจารย์เป็นผู้กำหนดและเป็นผู้ดูแลรักษาให้อยู่ในระเบียบและนัยที่สอง หมายถึง ฐานะชั้นสูงหรือชั้นหนึ่งของผู้ที่เป็นครู

พระราชวรมูณี (อ้างโดย พระธรรมปิฎก, 2528 : 185) ได้ให้ความหมายของอาจารย์ไว้ว่า อาจารย์ หมายถึง ผู้ประพฤติกถาอันเกื้อกูลแก่ศิษย์ที่ศิษย์พึงประพฤติดด้วยความเอื้อเฟื้อ หรือผู้สั่งสอนศิษย์และอบรมคุณแลความประพฤติ ในทางพุทธศาสนาได้จำแนกความหมายของอาจารย์ไว้ดังนี้

1. บรรพชา หมายถึง อาจารย์ในบรรพชา เป็นผู้ให้ศึกษาบทในการบรรพชา
2. อุปสัมปอาจารย์ หมายถึง อาจารย์ในอุปสมบทเป็นผู้สวดกรรมวาจาใน อุปสมบท
3. มิสสยาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้ให้นิสัย ท่านที่ตนไปขอถึงนิสัยใน อันตเวาสิกขอมตคน เป็นศิษย์อยู่ในปกครอง
4. อุเทศาจารย์หรือธรรมาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่สอนในวิชาความรู้โดย หลักวิชาเป็นที่ปรึกษาได้ถามค้นคว้า
5. โอวาทจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้ให้โอวาท หรืออบรม ตักเตือน แนะนำเป็นครั้งคราว

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 4) ได้ให้ความหมายอาจารย์ไว้ว่า หมายถึง ผู้สอน วิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั่วไปและมักจะเฉพาะเจาะจงไปที่ผู้สอน ผู้ซึ่งได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คำว่า อาจารย์จึงได้มาแทนที่คำว่า ครูตามวิถีสังคมไทยนั่นเอง

ประไพ สิริพิสิฐ (2542 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า อาจารย์ไว้ 3 ประการดังนี้

1. เป็นผู้ชี้แนะสาระวิทยาการต่าง ๆ ชี้แนะแหล่งความรู้ และศึกษาค้นคว้า ที่ทำทลายความคิด

ยึดทักษะผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เป็นผู้จัดประสบการณ์ในการเรียนให้ผู้เรียน จัดสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ คิดมีเหตุผลและใช้วิจารณญาณก่อนคิด และก่อนทำเสมอ
3. เป็นผู้ปลูกฝังระเบียบวินัยตนเอง ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี เช่น ความ อดทน ความขยันหมั่นเพียร ความรักงาน ปลูกฝังค่านิยมที่ดีและความเป็นประชาธิปไตย

จากความหมายของครู และ อาจารย์ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า ครู หมายถึง ผู้ชี้แนะแนวทางและจัด ประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนเพื่อสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้ อีกทั้งอบรมสั่งสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาศิษย์ให้เป็นคนดี ของสังคม ส่วนอาจารย์ หมายถึง ผู้สอน ผู้ชี้แนะและผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ วิชาชีพ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รวมทั้งมี คุณธรรมและจริยธรรม

2.5 ความสำคัญของบุคลิกภาพครู

2.5.1 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

ยนต์ ชุมจิต (2541 : 155-156) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อบุคคล 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจบุคคล เพราะบุคลิกภาพเป็นของตัวเอง ใครมีบุคลิกภาพอย่างไรก็มักจะแสดงออกมาให้ปรากฏแก่สายตาของผู้พบเห็น
2. เป็นแบบฉบับที่นำไปเป็นตัวอย่างได้ เพราะบุคลิกภาพเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของบุคคล บุคลิกภาพที่ดีของบุคคลบางคน เช่น ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงตรง ลักษณะ และลีลาการพูด เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถนำไปเป็นแบบอย่างแก่นุชนได้
3. ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี และบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับงานที่ ผู้นั้นรับผิดชอบแล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น
4. ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี กล่าวคือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ย่อมสามารถสร้างสัมพันธกับผู้อื่นในสังคมได้ดี เพราะสมาชิกของกลุ่มให้การยอมรับ
5. ทำให้สังคมยอมรับบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ไม่ว่าจะ เป็นบุคลิกภาพในการพูด ความคล่องแคล่วว่องไว และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมทำให้ บุคคลในกลุ่มยอมรับนับถือ

6. ทำให้ง่ายต่อการทำนายพฤติกรรมของบุคคล เช่น คนบางคนเป็นคนที่ใจน้อย เมื่อกระทบกับสิ่งที่ไม่พอใจก็จะโมโหจนเถียวหรือบางคนเป็นคนบ้าจี้ เมื่อใครมาจี้อะไรก็จะร้องเอะอะโวยวายหรือทุบตีคนข้างเคียง เป็นต้น

7. ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน เพราะบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ย่อมเป็นที่เคารพรักของบุคคลทั่วไป ดังนั้น เมื่อประกอบกิจการงานใด ๆ จึงมักจะมีผู้ให้ความช่วยเหลือค้ำจุนเสมอ

นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2545 : 4-5 , 9) ได้ให้ความสำคัญของบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. ช่วยในการรับรู้และเข้าใจในสภาพความเป็นจริงได้อย่างถูกต้อง
2. การแสดงอารมณ์จะอยู่ในลักษณะของขอบเขตที่เหมาะสม
3. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสังคม ได้ดี
4. มีความสามารถในการทำงานที่อำนวยประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมได้
5. มีความรักและความผูกพันต่อผู้อื่น
6. มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการแสดงออกของตนต่อผู้อื่น ได้ดีขึ้น

2.5.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพครู

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544 : 100 – 139) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบุคลิกภาพครู ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและบุคคลอื่น ๆ ได้ดี บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่บุคคลแสดงออกให้ปรากฏแก่ผู้พบเห็น ครูผู้มีบุคลิกภาพดีย่อมได้เปรียบในการสมาคมกับบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะศิษย์และผู้ปกครอง

2. เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ศิษย์และบุคคลทั่วไปได้ บุคลิกภาพที่ดีของบุคคลบางคน เช่น ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ลักษณะการเดิน และลีลาการพูด เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้ศิษย์นำไปเป็นแบบเพื่อฝึกฝนได้

จากที่มีผู้ให้ความสำคัญของบุคลิกภาพครูมากมายในข้างต้นพอจะสรุปความสำคัญของบุคลิกภาพครูได้ดังนี้ คือ การมีบุคลิกภาพเฉพาะตัวทำให้ง่ายต่อการจดจำ สามารถเป็นตัวอย่างได้ มีความมั่นใจในตัวเองก่อให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน ทำให้ปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมได้ดี ทำให้เกิดการยอมรับนับถือในตัวบุคคล ทำให้ง่ายต่อการทำนายพฤติกรรมบุคคล

2.6 บุคลิกภาพครู

2.6.1 บุคลิกภาพครู

รมณีษ์ อากาภิรม (2538 : 74) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพของครู หมายถึง ทุกสิ่งที่ครูแสดงออกมา ได้แก่ การแต่งกายที่สะอาดเหมาะสมฤดูกาลเทศะ กิริยามารยาท การวางตัวขณะสอน แสดงถึงความเป็นผู้รู้ เจริญแล้ว มีความเชื่อมั่นในตนเอง ใช้สายตาได้อย่างทั่วถึง การพูดชัดถ้อยชัดคำ มีการเน้นหนักเบา ไม่เคັนเสียง ไม่ห้วน หรือยืดยาด มีการเว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง และเสียงได้ยินชัดเจนทั่วถึง มีความกระตือรือร้นในการสอน และมีลักษณะแจ่มใส มีความยุติธรรม มีความจริงใจ ห่วงใยในตัวศิษย์ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544 : 25) พูดถึง บุคลิกภาพของครู ว่า ครูแต่ละคนเป็นเอกัตบุคคลมีเอกลักษณ์ตนเอง ดังนั้นครูจึงมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเหมือนนักเรียน การตัดสินใจของครูเกี่ยวกับการสอนขึ้นกับทัศนคติความคาดหวังของครูที่มีต่อ นักเรียนนอกจากนี้ การจัดห้องเรียนก็ขึ้นกับบุคลิกภาพของครู และทัศนคติต่อการเป็นครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และครูขึ้นกับบุคลิกภาพของครูและนักเรียน

กอร์ดอน (อ้าง โดย ทองคุณ หงส์พันธ์และคณะ, 2537 : 104-105) กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีของครูมีลักษณะ 4 ด้าน คือ

1. ลักษณะการมีอำนาจอิทธิพล ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอำนาจอิทธิพลในด้านคำพูดหรือคำสั่ง มีความคล่องตัวกระฉับกระเฉง มีความมั่นใจในการตัดสินใจอย่างอิสระ เป็นผู้ที่เชื่อถือได้
2. ลักษณะความรับผิดชอบ ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีความเพียรพยายาม และตั้งใจปฏิบัติงานจนงานที่ได้รับมอบหมายนั้นประสบความสำเร็จหรือมุ่งมั่นในงานที่กระทำ เป็นคนไว้วางใจได้และมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริง
3. ลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีอารมณ์ที่พอเหมาะ อารมณ์หนักแน่น มั่นคง สุขุมเยือกเย็น และการทำงานให้เป็นอิสระจากความวิตกกังวล
4. ลักษณะการเข้าสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมสมาคมกับผู้อื่นได้อย่างดี สนทนากับผู้อื่น ได้อย่างน่าสนใจ

บุหงา ราชยา (2551 : <http://learners.in.th/blog/dearna>) บุคลิกภาพของครูที่ดี คือ ภูมิฐานนั้น

จำแนกได้ 4 ด้าน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กิริยามารยาท เป็นกิริยาอาการซึ่งบุคคลต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นประจำ เช่น มีสัมมาคารวะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่โดยการโน้มตัวให้ต่ำตามฐานะของบุคคล การเจรจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพนุ่มนวล อ่อนหวาน เมื่อทำสิ่งใดผิดพลาดและส่งผลกระทบต่อบุคคลข้างเคียงควรกล่าวคำว่า “ขอโทษ” หรือ “ขออภัย” เมื่อพบผู้ที่ควรเคารพนับถือซึ่งเรารู้จักคุ้นเคยควรแสดงความเคารพด้วยการไหว้หรือ วิธีอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมกับกาลเทศะ และเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นควรกล่าวคำ “ขอบคุณ” เป็นต้น

5. ท่าทาง การใช้มือ สีหน้า การยืน การเดิน การนั่ง และการเจรจายืนฟัง โอวาทต่อหน้าผู้ใหญ่ ชายและหญิง ควรยืนลำตัวตรง ก้มหน้าเล็กน้อย มือทั้งสองประสานกันไว้ต่ำกว่าระดับเขมขัดเล็กน้อย และควรยืนเฉียงไปทางซ้ายหรือขวาเล็กน้อยการเดิน ชายและหญิงควรเดินให้ลำตัวตั้งตรง หน้ามองตรง แกว่งแขนพอควร ไม่เดินกางแขน ไหล่ห่อ หรือแกว่งแขนปิด ไปปิดมา ผู้หญิงไม่ควรเดินสายสะโพกไปมา ส่วนการเดินตามผู้ใหญ่ นั้น ควรเดินตามหลังให้เฉียงไปทางซ้ายมือของผู้ใหญ่ประมาณ 1-2 ก้าว เมื่อผู้ใหญ่เจรจาด้วยให้โน้มตัวเล็กน้อยการนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่ ชาย นั่งห้อยขา สั้นเท้าชิดกัน ปลายเท้าห่างจากกันเล็กน้อย ลำตัวตั้งตรงหลังพิงพนักเก้าอี้มือทั้งสองวางคว่ำอยู่บนหน้าขาทั้งสองหรือจะประสานกันไว้บนตักก็ได้ หญิง นั่งห้อยขา สั้นเท้า ปลายเท้าและหัวเข่าชิดกันลำตัวตรง หลังพิงพนักเก้าอี้มือทั้งสองประสานหรือประกบกันไว้บนตัก ทั้งชายและหญิงห้ามนั่งไขว่ห้างต่อหน้าบุคคลที่เคารพหรือควรให้ความเคารพ

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นเป็นเพียงบุคลิกภาพภายนอกเท่านั้นซึ่งยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 167) ได้กล่าวถึงตัวอย่างบุคลิกภาพภายในของครู ดังนี้

1. ความคิดริเริ่มดี
2. มีความรู้รอบตัวดี
3. ปฏิภาณไหวพริบดี
4. ความจำดี
5. อารมณ์มั่นคง
6. รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
7. รับผิดชอบต่องานสูง
8. กระตือรือร้น
9. ซื่อสัตย์จริงใจ
10. มีเมตตากรุณา
11. ตรงต่อเวลาเสมอ

12. กตัญญูต่อบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ช่างสังเกต
14. มีความอดทน
15. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

ชาญชัย อินทรประวัตติ (2550 : <http://www.sut.ac.th/tedu/Article/psychology3.htm>) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพของครู ดังนี้

1. ด้านกายภาพ หมายถึง รูปร่างหน้าตา กิริยาอาการ และการแต่งกายเป็นสิ่งสำคัญ ครูที่มีบุคลิกภาพด้านกายภาพเป็นปกติและน่าศรัทธา น่านับถือ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จ ในการอยู่ร่วมกับลูกศิษย์มากกว่าครูที่มีบุคลิกภาพด้านกายภาพที่ผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผิดปกติในทางที่ไม่ดี หากจะกล่าวเฉพาะในด้านการแต่งกายแล้ว อาจจะสรุปได้ว่าการแต่งกายที่เหมาะสมที่สุดของครู คือการแต่งกาย ซึ่งรวมถึงการแต่งหน้าและทรงผมด้วย) ที่สะอาด เรียบร้อย ดูดี น่านับถือซึ่งภาษาอังกฤษใช้คำว่า neat and clean นั่นเอง

2. ด้านวาจา หมายถึง การแสดงออกโดยทางวาจา บุคลิกภาพ ทางวาจาที่ดีของครู หมายถึง การพูดด้วยถ้อยคำที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับวุฒิภาวะของลูกศิษย์ซึ่งหมายถึง ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป การพูดด้วยน้ำเสียงที่แผ่วด้วยความเมตตา ปราศรณาดี นุ่มนวล การพูดด้วยลีลาที่เหมาะสม ไม่ช้าไม่เร็วจนเกินไป และรวมไปถึงการพูดน้อย หรือเงียบขรึมจนเกินไป หรือการพูดมากจนน่ารำคาญด้วย

3. ด้านสติปัญญา หมายถึง การมีไหวพริบที่ดีสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีการตัดสินใจที่ดี และการมีอารมณ์ขันที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงการสร้างอารมณ์ขันให้แก่ลูกศิษย์และการรับอารมณ์ขันของลูกศิษย์ได้ดี

4. ด้านอารมณ์ หมายถึง การควบคุมอารมณ์ได้ดีไม่แสดงออกซึ่งความรู้สึก ต่าง ๆ ได้ง่ายจนเกินไป ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ดีใจ อารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า หรืออารมณ์หงุดหงิดรำคาญก็ตาม ครูที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่เหมาะสมคือครูที่มีอารมณ์ดี มั่นคง เสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางสีหน้า แววตา ท่าทาง และวาจาให้ลูกศิษย์รับรู้ได้ แต่จะอย่างไรก็ตามครูก็อาจจะ โกรธลูกศิษย์บ้างก็ได้หากมีเหตุผลอันสมควรให้โกรธ ไม่ใช่โกรธเพราะครูอารมณ์ไม่ดี และก็มีครูจำนวนไม่น้อยที่ดูเหมือนจะ โกรธหรือขัดใจกับลูกศิษย์อยู่เป็นเนืองนิตย์แต่ลูกศิษย์ก็สามารถปรับตัวได้เพราะเกิดการเรียนรู้ว่านั่นคือลักษณะของครูซึ่งก็คงเป็นไปตามคำกล่าวที่ว่า หากอารมณ์ดีเสมอต้นเสมอปลายไม่ได้ก็ขอให้อารมณ์ร้ายคงเสียดายกว่าคุ้มดีคุ้มร้าย นั่นเอง เพราะครูที่มีอารมณ์คุ้มดีคุ้มร้าย จะทำให้ลูกศิษย์ไม่สามารถปรับตัวได้ง่าย ๆ

5. ด้านความสนใจ หมายถึง การมีความกระตือรือร้นที่จะรับรู้เรื่องหรือความรู้ต่าง ๆ ของสิ่งแวดลอมรอบตัวได้อย่างหลากหลาย ความสนใจที่กว้างขวางย่อมเกิดจากประสบการณ์ที่

หลากหลายของบุคคลนั้น ๆ ครูที่มีความสนใจกว้างขวางจะเป็นครูที่สามารถเลือกใช้คำพูดหรือการกระทำที่ถูกต้องคนได้หลายลักษณะ ซึ่งเป็นไปตามหลักของการสื่อสารความคิดที่ว่าบุคคลที่มีความสนใจตรงกันจะสื่อสารความคิดกันได้ดี แต่เนื่องจากลูกศิษย์ของครูมีจำนวนหลายคนและหลากหลายความสนใจ ครูจึงต้องมีความสนใจหลากหลายตามไปด้วย มิเช่นนั้นแล้วก็จะถูกใจลูกศิษย์ส่วนน้อย แต่ไม่ถูกใจลูกศิษย์ส่วนมาก

ลิโอนาร์ด วี กอร์ดอน (อ้างโดย คณะอาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา, ม.ป.ป. : 73) ซึ่งสรุปว่าครูควรมีลักษณะของบุคลิกภาพ 4 ด้าน คือ

1. ลักษณะการมีอำนาจอิทธิพล ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอำนาจอิทธิพลในด้านคำพูดหรือคำสั่ง ความคล่องตัว กระฉับกระเฉง มีความมั่นใจในการตัดสินใจอย่างอิสระ เป็นผู้ที่เชื่อถือได้

2. ลักษณะความรับผิดชอบ ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีความเพียรพยายามและตั้งใจปฏิบัติตาม จดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ หรือมุ่งมั่นในงานที่กระทำ เป็นคนไว้วางใจได้ รับผิดชอบงานอย่างแท้จริง

3. ลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีอารมณ์ที่พอเหมาะ อารมณ์หนักแน่นมั่นคง สุขุมเยือกเย็น และการทำงานให้เป็นอิสระจากความวิตกกังวล

4. ลักษณะการเข้าสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมสมาคมกับผู้อื่นได้อย่างดี สนทนากับผู้อื่นได้อย่างไม่เก้อเขิน และน่าสนใจ

สรุป บุคลิกภาพของครู คือ นิสัยหรือพฤติกรรมที่ครูแสดงออกเพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมซึ่งลักษณะการแสดงออกถึงบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอกที่เหมาะสมของครู มีดังนี้

1. บุคลิกภาพภายนอก ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยามารยาท การแต่งกาย ท่าทาง สีหน้า การยืน การเดิน การนั่งน้ำเสียงและคำพูดในการเจรจา เป็นต้น

2. บุคลิกภาพภายใน ได้แก่ สติปัญญา ความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสนใจหรือมีความรู้รอบตัวดี ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ การเข้าสังคม ความคิดริเริ่มดี ปฏิภาณไหวพริบดี ความจำดี รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความกระตือรือร้น ซื่อสัตย์จริงใจ มีเมตตากรุณา ตรงต่อเวลาเสมอ กตัญญูกตเวที ช่างสังเกต มีความอดทน เป็นต้น

2.6.2 การพัฒนาบุคลิกภาพครู

การพัฒนาบุคลิกภาพของครู คือ การวิเคราะห์ถึงลักษณะเฉพาะของผู้ที่เป็นครู หรือกำลังจะเป็นครูว่า แต่ละคนนั้นมีความเหมาะสมกับการเป็นครูมากน้อยเพียงใด ถ้ามี ส่วนใดบกพร่อง ควรหาทางแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมด้านนั้นให้เหมาะสมกับการเป็นครูให้ มากขึ้น

พิชัย สดภิบาล (2551 : <http://www.thaiblogonline.com/sodpichai.blog>) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลิกภาพของครู ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลิกภาพ หมายถึงการวิเคราะห์บุคลิกภาพของแต่ละคนว่าเหมาะสมเพียงใด แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังขาดหรือบกพร่องให้เหมาะสมเป็นไปในลักษณะที่ตนปรารถนา

2. การพัฒนาบุคลิกภาพของครู หมายถึง การแก้ไข ปรับปรุงและฝึกฝนบุคลิกภาพทั้งทางด้านกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของครูให้เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพครู อันประเสริฐด้วยเพื่อความมั่นใจ

3. ลักษณะของครูที่พึงประสงค์โดยทั่วไป บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของครูไทยนั้นอาจใช้ลักษณะของสัปปริสธรรม 7 เป็นหลักยึด สัปปริสธรรม 7 ได้แก่

1. รัชมัญญตา รู้หลักการอยู่ร่วมกัน รู้หน้าที่ รู้หลักความจริงของธรรมชาติ
2. อัทธัญญา รู้ความมุ่งหมายของการกระทำอันใด
3. อุตตัญญา รู้บทบาทภาระหน้าที่ความสามารถ หรือรู้ว่าตนเองควรทำอะไร
4. มัตตัญญา รู้จักความประมาณตน
5. กาลัญญา รู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร
6. ปริสัญญา รู้จักท้องถิ่น ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี
7. ปุคัจฉัญญา รู้ความแตกต่างของบุคคล ถ้าดีควรยกย่อง ถ้าไม่ดีควรตำหนิสั่งสอน

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 94-95) ได้ให้แนวคิดในกระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพดังนี้

1. การวิเคราะห์ตนเอง (self analysis) เป็นการสำรวจตรวจสอบว่า ตัวเองมีสิ่ง ใดดีหรือบกพร่อง หรือมีอะไรบางอย่างที่ยังไม่เหมาะสมกับหน้าที่การงานที่ทำ วิธีการ ตรวจสอบหรือวิเคราะห์ตนเองที่ได้ผลมากกว่าวิธีอื่น คือ การให้บุคคลที่ใกล้ชิดวิพากษ์ วิวิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา และตัวเราต้องยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์นั้นด้วยความเต็มใจ หรือ เราอาจจะวิเคราะห์ตัวเราเองได้ โดยใช้วิธีพิจารณาใคร่ครวญตรวจสอบตนเองอยู่เสมอ

2. การปรับปรุงตัวเอง (self improvement) เมื่อเราได้วิเคราะห์ตนเองแล้ว รู้ ข้อบกพร่องที่มีอยู่ ก็ควรพยายามเลิกพฤติกรรมนั้นเสีย บุคลิกภาพที่ไม่ดีบางอย่างอาจ เกิดจากนิสัยที่ไม่ดี เช่น เป็นคนเจ้าอารมณ์ ก็ควรพยายามฝึกให้เป็นคนอดทน เป็นต้น

3. การฝึกตนเอง (self training) การฝึกฝนในขั้นนี้ คือ การที่พยายามนำสิ่งที่ ได้ปรับปรุงตนเองแล้ว มาฝึกปฏิบัติเป็นประจำให้เกิดเป็นนิสัย และการฝึกฝนตนเองจะ สำเร็จได้ต้องอาศัยความจริงใจเป็นปัจจัยสำเร็จ เพราะฉะนั้น การพัฒนาบุคลิกภาพของ ตนเองจะต้องมีความจริงใจและความอดทนประกอบเข้าด้วยกัน

4. การประเมินตนเอง (self evaluation) เป็นการสำรวจครั้งสุดท้ายหลังจากที่ ได้กระทำตามขั้นตอนที่ได้วางแผนหรือตั้งใจไว้แล้ว การประเมินผลทางบุคลิกภาพควรให้ คนอื่นเป็นผู้ประเมิน เพราะจะทำให้มั่นใจมากยิ่งขึ้น

สรุปการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของครู ได้แก่ การวิเคราะห์ตนเอง การปรับปรุงตนเองโดยใช้หลักของสัปปริสรธรรม 7 การฝึกฝนตนเอง และ การประเมินตนเอง

2.6.3 องค์ประกอบของบุคลิกภาพครู

จุฑาทภรณ์ ชูงพล (2553 : <http://www.novabizz.com>) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพของบุคคลประกอบขึ้นด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

ด้านกายภาพ หมายถึง รูปร่างหน้าตา ทรวดทรง ท่าทาง การแต่งกาย การเดิน เป็นต้น บุคลิกภาพ ด้านกายภาพ นี้เป็นสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นได้

ด้านวาจา หมายถึง การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ซึ่งผู้อื่นจะรับรู้ได้โดยการฟัง ลักษณะต่าง ๆ สะท้อน บุคลิกภาพด้านนี้เช่น การพูดไม่เข้าหูคน การพูดจากระโซกโซกฮาก การพูดจาม่าฟัง เป็นต้น บุคลิกภาพทางวาจาที่ดีเยี่ยม หมายถึง การพูดจาด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล น่าฟังเป็นมิตร และได้สาระ

ด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางการคิดแก้ปัญหา ไหวพริบ ความสามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็น รู้จักคิด คิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี แสดงออกหรือสนองตอบผู้อื่นได้อย่าง “ทันกัน” และ “ทันกาล”

ด้านอารมณ์ หมายถึง การมีอารมณ์ดี คงเส้นคงวา ไม่วู่วาม เอาแต่อารมณ์ จุนเจียว โกรธง่าย หรือบางคนมีอารมณ์ร้ายแรง มากกว่าอารมณ์อื่น หรือบางคน เครียด เศร้า ขุ่นมัว หม่นหมองอยู่เสมอ

ด้านความสนใจและเจตคติ ของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปบางคนไม่สนใจการเมือง ซึ่งบางคนมีความสนใจ หลากหลายไม่สนใจเพียง เรื่องใดเรื่องหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว

ด้านการปรับตัว มีผลต่อลักษณะของบุคลิกภาพ ถ้าใช้แบบที่คิดมีพฤติกรรมที่เหมาะสม สังคมยอมรับจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตรงกันข้ามถ้าปรับตัวไม่ดีวางตัวในสังคมไม่เหมาะสม ย่อมมีผลเสียต่อบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ไปด้วย

สรุป จากข้างต้น องค์ประกอบของบุคลิกภาพ และองค์ประกอบของบุคลิกภาพครู ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านความสนใจ

2.7 มาตรฐานวิชาชีพครู

สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 พรรษา (อ้างโดย เมธี ปิณฑนันทน์,ม.ป.ป.:311-317) กล่าวว่า มาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง จุดมุ่งหมายหลักที่จะสร้างแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นในวิชาชีพของผู้ปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัติงานอาชีพมีคุณภาพสูงสุด โดยความหมายดังกล่าว วิชาชีพใด ๆ ย่อมให้บริการแก่สาธารณชน หรือองค์กรต่าง ๆ โดยต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะ โดยมีมาตรฐานในการประกอบอาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องได้รับการฝึกอบรม ทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบอาชีพ

จากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มีความหมายที่เป็นอาชีพชั้นสูงเช่นเดียวกับอาชีพชั้นสูงอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ทนายความ พยาบาล และอื่น ๆ แต่ที่มีความต่างที่สำคัญก็เพราะมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ และตอบสังคมได้ด้วยว่า การที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมโดยต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการ ศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานข้อนี้ ประกอบด้วย ๒ ด้าน คือ ๑. มาตรฐานความรู้ หมายถึง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู มีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

กว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยต้องมีสาระความรู้ และสมรรถนะตามมาตรฐานในเรื่องต่อไปนี้

- ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
- การพัฒนาหลักสูตร
- การจัดการเรียนรู้
- จิตวิทยาสำหรับครู
- การวัดและประเมินผลการศึกษา
- การบริหารจัดการในห้องเรียน
- การวิจัยทางการศึกษา
- นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- ความเป็นครู

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องผ่านการฝึกทักษะและสมรรถนะของวิชาชีพครูในด้านการ ปฏิบัติการสอน รวมทั้งทักษะและสมรรถนะด้านการสอน สาขาวิชาเฉพาะ ในสถานศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

- การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน มีความหมายครอบคลุมมาตรฐานย่อยๆ ของการปฏิบัติงาน 12 ประการด้วยกัน คือ

- ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- ตัดสินใจปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
- มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับโรงเรียนเพียงภายในเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นแต่กรณีพิเศษที่ขออนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ จะต้องประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณของมาตรฐานวิชาชีพครู 5 ประการดังต่อไปนี้

- จรรยาบรรณต่อตนเอง
- จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- จรรยาบรรณต่อสังคม

จากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548:1) กล่าวถึง มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษานั้น นอกจากเป็นมาตรฐานวิชาชีพที่ต้องประกอบวิชาชีพ เพื่อบริการต่อสาธารณชนตาม บริบทของวิชาชีพขั้นสูงทั่วไปแล้ว ยังต้องมีการปฏิบัติกรวิชาชีพที่เกี่ยวกับบทบาทสำคัญต่อสังคมและความเจริญ ของประเทศที่สำคัญด้วยคือ

- สร้างพลเมืองดีของประเทศ โดยให้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประเทศต้องการ
- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งเพื่อรักษาความเป็นชาติไว้ให้มั่นคงและยาวนาน

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศักดิ์นา บุญเปี่ยม (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของ บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ กับการรับรู้ความสามารถของตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า 1) บุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) ในบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ แบบห้วนไหว แบบเปิดกว้าง แบบอ่อนโยน และแบบมีสติ สามารถร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ร้อยละ 50.7 และ 3) ในบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ แบบห้วนไหว แบบแสดงตัว และแบบมีสติ สามารถร่วมกันทำนายการเห็นคุณค่าในตนเองได้ร้อยละ 53.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการศึกษาพบว่า ตัวประกอบของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมี 7 ตัวประกอบ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุด และรองลงไปตามลำดับคือ บุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพด้านจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพด้านจรรยาบรรณ บุคลิกภาพด้าน อารมณ์ บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพด้านความอดทนและอดกลั้นและ บุคลิกภาพทางสังคม ตัวประกอบสำคัญทั้ง 7 ตัวประกอบ ประกอบด้วยตัวแปรย่อยที่สำคัญ ดังนี้ บุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ ถูกต้องเหมาะสมบุคลิกภาพด้านจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ความจงรักภักดี ต่อหน่วยงาน และความศรัทธาต่อหน่วยงาน บุคลิกภาพด้านจรรยาบรรณ ประกอบด้วย ความ อ่อนโยน และความอบอุ่น บุคลิกภาพด้านอารมณ์ ประกอบด้วย อารมณ์ดีไม่โกรธง่าย และการไม่ หวั่นไหวต่อคำพูดหรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบด้วย หนักเอาเบาสู้งในการทำงานและสามารถต่อสู้และแสวงหาแนวทางเพื่อให้เกิดความสำเร็จ บุคลิกภาพ ด้านความอดทนและอดกลั้น ประกอบด้วย มีความอดทนต่อปฏิกิริยาที่เป็นปรปักษ์ และมีความ อดทนกับผู้อื่นบุคลิกภาพทางสังคม ประกอบด้วย การชอบสังคม และชอบแสดงตัว

วุฒิพงษ์ บัวช้อย (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า หลังจากผู้วิจัยได้ นำผลการศึกษาที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ไปสู่การปฏิบัติ โดยได้นำมาตรการเกี่ยวกับ การพัฒนา บุคลิกภาพนักศึกษาด้านการแต่งกายของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ใน มาตรการข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่อง การให้อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่คอยควบคุมและคอย กำกับให้นักศึกษากลุ่ม ตัวอย่างปฏิบัติตามมาตรการที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่านักศึกษากลุ่ม ตัวอย่างได้มีการแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัยหลังจากผู้วิจัยได้นำผลของ การวิจัยครั้งนี้ไปสู่ การปฏิบัติ โดยเฉพาะในช่วงที่อยู่ในห้องเรียน ไม่พบว่า มีนักศึกษาใส่กางเกงยีนส์มาเรียนหนังสือแต่ จะมีบ้างนาน ๆ ครั้ง มีนักศึกษาใส่กางเกงยีนส์ประมาณ 1-2 คน ในจำนวนประชากร ทั้งหมด 160 คนและเมื่อผู้วิจัย ยืนยันในการใช้มาตรการที่ค้นพบจากการวิจัยนักศึกษาคนนั้นก็จะ ไม่ใส่กางเกงยีนส์มาเรียนอีกนอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชายได้ผูกเน็คไท (necktie) มาเรียน โดยไม่เอา เสื้อออกนอกชายกางเกง นักศึกษาหญิงไม่สวมรองเท้าแตะที่เป็นแฟชั่น (fashion) ตามสมัยนิยมไม่ ใส่กระโปรงสั้นเหนือเข่า และไม่ใส่เสื้อคับอก ซึ่งลักษณะเรื่องการแต่งกายเหล่านี้จะแตกต่างกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
มหาวิทยาลัยมาเรียนเป็นส่วนมาก จนเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยมีการทำวิจัยครั้งนี้ขึ้นนอกจากนี้ผล
มหาวิทยาลัยได้ทำหนังสือแจ้งให้ทราบถึงผลของการวิจัยครั้งนี้ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบต่อไป

การศึกษาพบว่า มีนักศึกษาชายส่วนหนึ่งได้อาเจียรออกนอกชายกางเกงเมื่อออกจากห้องเรียนในประเด็นนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าภายนอกห้องเรียนไม่มีมาตรการควบคุมที่ชัดเจนเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษา แม้งานวิจัยเรื่องนี้จะมีมาตรการที่เป็นเครื่องมือในการควบคุมการแต่งกายของนักศึกษาภายนอกห้องเรียนอยู่บ้างคือ มาตรการ ข้อที่ 2 ว่าด้วยเรื่อง การให้คณะกรรมการนักศึกษาในแต่ละหมู่เรียนคอยตรวจเช็ค (check) กันเองแล้วนำ ผลการตรวจเช็ค (check) มาส่งกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอนเป็นรายเดือนแต่มาตรการนี้ผู้วิจัยไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเข้มข้นจริงจังเท่าใดนักเนื่องจากมีข้อจำกัดด้วยระยะเวลาและบุคลากร ผลการแต่งกายของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างสรุปได้ว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจะแต่งกายถูกระเบียบอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในห้องเรียนทั้งนี้จะมีนักศึกษาชายบางส่วนที่แต่งกายถูกระเบียบเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น พอออกจากห้องเรียนนักศึกษาชายส่วนนี้จะเอาเสื้อออกนอกชายกางเกงเหมือนกับนักศึกษาชายส่วนหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันนี้

อภิสิทธิ์ เวทยนุกูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติชอบลักษณะพื้นฐานความคิดในการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสเรียกว่ามีพื้นฐานความคิดแบบ “ประสาทสัมผัส” (Sensation = S) คิดเป็นร้อยละ 95.0 และมีลักษณะพื้นฐานความคิดในการรับรู้ข้อมูล โดยผ่านการใช้ “วิจารณ์ญาณ” (Intuition = I) คิดเป็นร้อยละ 5.00 คิดเป็นสัดส่วน 19 : 1 2) มีทัศนคติในการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐาน “วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเหตุและผล” (Thinking = T) มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 98.80 และมีทัศนคติในการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐาน “วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำนิยามของบุคคล” (Feeling = F) มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 1.20 คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 99 : 1 3) มีทัศนคติในการดำรงชีวิตแบบ “ชอบสังคม” (Extraversion = E) คิดเป็นร้อยละ 89.10 และมีทัศนคติในการดำรงชีวิตแบบ “ชอบสันโดษ” (Introversion = I) คิดเป็นร้อยละ 10.90 คิดเป็นสัดส่วน 8 : 1 4) มีทัศนคติลักษณะแบบ “การพิจารณาวางแผนอย่างรอบคอบ” (Judging = J) คิดเป็นร้อยละ 97.40 และมีทัศนคติลักษณะแบบ “การพิจารณาสถานการณ์ยืดหยุ่น” (Perceiving = P) คิดเป็นร้อยละ 2.60 คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 32 : 1 ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่าชอบทัศนคติประเภท STJ คิดเป็นร้อยละ 91.7 ซึ่งเหมือนกับผู้บริหารสถานศึกษาเพศหญิงของมณฑลเสฉวน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ ชอบทัศนคติประเภท STJ คิดเป็นร้อยละ 70.60 แต่แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาของสหรัฐอเมริกาที่ชอบทัศนคติประเภท STJ คิดเป็นร้อยละ 25.70 เท่านั้น ข้อมูลที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ชอบทัศนคติประเภท NEJ, NEP, NTJ, และ NTP มีจำนวนมาก

เกือบ 10 เท่า (38.7% ของกลุ่มตัวอย่าง) ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย (4.9% ของกลุ่มตัวอย่าง) และผู้บริหารสถานศึกษาพิเศษของมณฑลเกียโออิง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ชอบทัศนคติประเภท NFJ, NFP, NTJ และ NTP มีจำนวนมากเกือบ 3 เท่า (12.8% ของกลุ่มตัวอย่าง) ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา สรุปโดยภาพรวมที่เป็นประเด็นสำคัญและแปลความหมายตามแนวความคิดของ มายเยอร์และแมคคอลลีย์ (Myers & McCaulley, 1992) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มทัศนคติชอบ “การรับรู้” จากประสบการณ์ตรงโดยผ่านทาง “ประสาทสัมผัส” และ “การตัดสินใจ” อยู่บนพื้นฐานของ “เหตุและผล” ผลการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ คาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในประเทศไทยที่จะเพิ่มความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล และสามารถดึงความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่มและจุดแข็งของแต่ละประเภทมาใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร และการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยเน้นเรื่องความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสร้างวิทยุทัศน์ การวางแผนระยะยาว เทคนิคการมอบหมายงาน เพื่อให้สามารถดึงศักยภาพในตัวผู้บริหารออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ เทคนิคการฝึกอบรมควรเน้นในลักษณะ “การเรียนรู้จากประสบการณ์”

สุปริษา วงศ์พุทธา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สุขภาพจิต แรงจูงใจ และบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐม ที่กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาด้านสุขภาพจิตซึ่งแสดงออกในลักษณะของความเครียด วิตกกังวล ซึมเศร้า ไม่พบการเจ็บป่วยรุนแรงถึงขั้นเป็นโรคจิต มูลเหตุจูงใจที่ทำให้กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่น คือการทะเลาะวิวาท เมมาสุรา แก้วแค้น และต้องการเงิน มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่หุนหัน ก้าวร้าว ขาดการควบคุมจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ M.P.I. (Maudsley Personality Inventory) พบว่าลักษณะบุคลิกภาพของผู้ต้องขังหญิงเป็นแบบเก็บตัว – แนวโน้มประสาท (Introversion – Neurotism) ส่วนผู้ต้องขังชายเป็นแบบแสดงตัว – แนวโน้มประสาท (Extraversion - Neurotism)

ไถลิ่งรุ่ง ชุ่มกระจ่าง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพจากการประเมินของนักศึกษาวิชาชีพครูสถาบันราชภัฏ โดยใช้คำศัพท์พหุคุณลักษณะบุคคลของภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า 1) องค์ประกอบบุคลิกภาพที่ได้จากการประเมินทั้ง 4 แบบคือ การประเมินตนเอง การประเมินเพื่อนที่ชื่นชอบ การประเมินเพื่อนที่ไม่ชอบ และการประเมินคนไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 มวารณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั่วไป มีจำนวนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบระดับที่ 1 เท่ากับ 13, 10, 14 และ 8 องค์ประกอบ ตามลำดับ และมีจำนวนองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบระดับที่ 2 เท่ากับ 3, 3, 4 และ 2 องค์ประกอบ ตามลำดับ 2) กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ต่างภูมิภาคกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการประเมินองค์ประกอบบุคลิกภาพที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบระดับที่ 1 ของแต่ละแบบการประเมิน โดยในการประเมินตนเอง การประเมินเพื่อนที่ชื่นชอบ การประเมินเพื่อนที่ไม่ชอบ และการประเมินคนไทยทั่วไป มีจำนวนองค์ประกอบที่ประเมินแตกต่างกันระหว่างภูมิภาคเท่ากับ 12, 6, 10 และ 6 องค์ประกอบ ตามลำดับ 3) องค์ประกอบบุคลิกภาพจากการประเมินตนเองที่พบในการวิจัยครั้งนี้ ไม่สามารถจัดเข้าได้อย่างพอดีกับองค์ประกอบบุคลิกภาพที่พบในกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน ชาวจีน ชาวฮิบรูและชาวสเปน ซึ่งศึกษาตามแนวทางการศึกษาด้วยคำศัพท์เช่นเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้

ประดิษฐ์ รังมา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษานุคลิกภาพของครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแนวทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหาร มีลักษณะบุคลิกภาพตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแบบผู้ใหญ่มากที่สุด (75.72 %) รองลงมาคือบุคลิกภาพแบบพ่อแม่ (41.77 %) และบุคลิกภาพแบบเด็ก (31.04 %) ตามลำดับ 2) ครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหาร มีลักษณะบุคลิกภาพตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50) ทั้ง 3 ลักษณะบุคลิกภาพ คือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบพ่อแม่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเด็ก 3) ครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารมีลักษณะบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 3.1) ครูดีเด่นมีลักษณะบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่สูงกว่าครูทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2) ครูดีเด่นมีลักษณะบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่สูงกว่าผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3) ผู้บริหารมีลักษณะบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่สูงกว่าครูทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารมีลักษณะบุคลิกภาพแบบพ่อแม่ไม่แตกต่างกัน 5) ครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเด็กไม่แตกต่างกัน

นัยนา ฉายวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า 1) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละบุคลิกภาพเดี่ยวๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบกับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษในด้านต่างๆ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) สมการพยากรณ์ความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้ (สมการแรก สำหรับคะแนนดิบ และสมการหลังสำหรับคะแนนมาตรฐาน) 2.1 ความสามารถโดยรวม $Y' = -3.6208 + .2317X(,2) + .1924X(,4) + .1065X(,1)$ $Z' = .3131X(,2) + .2464X(,4) + .1243X(,1)$ 2.2 ด้านการฟัง $Y'(,1) = -1.1384 + .1230X(,1) + .0275X(,5)$ $Z'(,1) = .4564X(,1) + .1213X(,5)$ 2.3 ด้านการพูด $Y'(,2) = -1.9864 + .1238X(,2) - .0350X(,3) + .0531X(,5)$ $Z'(,2) = .5315X(,2) - .1507X(,3) + .2341X(,5)$ 2.4 ด้านการอ่าน $Y'(,3) = -.8523 + .1282X(,4)$ $Z'(,3) = .5904X(,4)$ 2.5 ด้านการเขียน $Y'(,4) = -.1720 + .0819X(,4) + .0350X(,2)$ $Z'(,4) = .3199X(,4) + .1444X(,2)$

ชูใจ กัญญา (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) การเปรียบเทียบคะแนนบุคลิกภาพทั้ง 15 ด้าน ระหว่างนักศึกษาชายและหญิงทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา พบว่า คะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิงมีมากกว่าคะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน ด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านความเป็นระเบียบ ด้านการมีไมตรีสัมพันธ์ ด้านการขอความช่วยเหลือ ด้านการยอมรับผิด ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านความอดทน ในขณะที่คะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษาชายมีมากกว่าคะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการแสดงออก ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ด้านการก้าวร้าว และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ ส่วนคะแนนบุคลิกภาพทางด้านการเป็นผู้ตาม ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านการต้องการเปลี่ยนแปลงระหว่างนักศึกษาชายและหญิง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การเปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้ง 15 ด้าน ระหว่าง ชั้นปี พบว่า คะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการแสดงออก ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ด้านการยอมรับผิด ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านความอดทน และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ ในขณะที่คะแนนบุคลิกภาพในด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านการเป็นผู้ตาม ด้านการแสดงออก ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการมีไมตรีสัมพันธ์ ด้านการขอความช่วยเหลือ ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ด้านการต้องการเปลี่ยนแปลง และด้านการก้าวร้าวมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้ง 15 ด้าน ระหว่าง นักศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา พบว่า คะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเป็นระเบียบ ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ด้านความอดทน และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ ในขณะที่คะแนนบุคลิกภาพ ในด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านการเป็นผู้ตาม ด้านการแสดงออก ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการมีไมตรีสัมพันธ์ ด้านการขอความช่วยเหลือ ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ด้านการยอมรับผิด ด้านการ

ช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการต้องการเปลี่ยนแปลง และด้านการก้าวร้าว มีความแตกต่างกันอย่างไม่
นัยสำคัญทางสถิติ

รัฐวุฒิ ก่องขันธุ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความ
ต้องการ (personality needs) ของครูที่สอนในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ
ครูที่สอนในโรงเรียนที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการศึกษาพบว่า ครูที่สอนใน
โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและครูที่สอนในโรงเรียน ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่แสดงออกมากเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ตรงกันคือ
ความอดทนการช่วยเหลือผู้อื่น-น้ำใจ และการสำนึก-ยอมรับโทษ และด้านที่แสดงออกน้อย เป็น
อันดับที่ 14 และ 15 ตรงกันคือ การแสดงตัวและ การคบเพื่อนต่างเพศ ครูเพศชายที่สอนใน โรงเรียน
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพ ด้านความต้องการเป็นระเบียบ การสำนึก
ยอมรับโทษ และความอดทนอยู่ในระดับสูง ครูเพศหญิงที่สอนในโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง มีบุคลิกภาพด้านความต้องการ สัมฤทธิ์ผล การเป็นระเบียบ และความอดทนอยู่ในระดับสูง
ครูเพศชายที่สอนใน โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้านความต้องการ
เป็นระเบียบ การสำนึก-ยอมรับโทษ และความอดทนอยู่ในระดับสูง ครูเพศหญิงที่สอนใน โรงเรียน
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้าน ความต้องการเป็นระเบียบและอดทนอยู่ใน
ระดับสูง บุคลิกภาพด้านความต้องการของครูที่มีเพศต่างกัน แตกต่างกันในด้านกรขอความ
ช่วยเหลือ และการคบเพื่อนต่างเพศ นอกจากนี้ยังพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่สอนในโรงเรียน ที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศต่างกันต่อบุคลิกภาพ ด้านความต้องการผูกมิตรกับผู้อื่น

สัมพันธ์ บังผล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอน
นักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอน
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพเด่นชัดใน 8 องค์ประกอบ คือเป็นผู้มีความ
เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ต่ำ มีความร่าเริงน้อย มีความระแวง
ค่อนข้างสูง มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง เป็นผู้ที่มีความอิสระ เสรี ควบคุมตนเองได้ดี และมี
ความเครียดค่อนข้างสูง ครูเพศหญิงมีบุคลิกภาพสูงกว่าครูเพศชาย ในด้านจิตใจอ่อนโยน และมี
บุคลิกภาพด้านมโนธรรม การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่า แต่ครูเพศชายมีบุคลิกภาพสูงกว่า
ครูเพศหญิงในด้านการกล้าแสดงออก และมีบุคลิกภาพด้านการจินตนาการ การพึ่งตนเอง ครูที่มีอายุ
ปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม จิตใจอ่อนโยน ความเครียด สูงกว่าครูที่มีอายุน้อยและ
มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา สูงกว่าครูที่มีอายุน้อย และอายุมาก ส่วนครูที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพด้าน
การพึ่งตนเองที่มีอายุปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความร่าเริงน้อยกว่าที่มี อายุปานกลางและ อายุ

มาก ครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา มีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง ความวิตกกังวล สูงกว่าครูที่สอน ในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเองสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริงน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนมากและประสบการณ์ในการสอนปานกลาง ครูที่มีระดับ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริงและการกล้าเผชิญสูงกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูที่สอนในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่าครูที่สอนในโรงเรียนภาคกลาง ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนภาคเหนือมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยนน้อยกว่าครูที่สอนในโรงเรียนภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รัตติกรณ ังวิศาล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านเชาวน์อารมณ์ บุคลิกภาพ และภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา และส่งผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าระดับกลางในองค์กรธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพที่ส่งผลทางตรงต่อภาวะผู้นำ คือบุคลิกภาพแบบหัวนโหนก แบบแสดงออก และแบบมีสติ และเชาวน์อารมณ์ส่งผลทางบวก โดยตรงต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจในการทำงานโดยที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด บุคลิกภาพแบบหัวนโหนก ส่งผลทางลบ โดยตรงต่อผลการปฏิบัติงานและส่งผลทางอ้อมต่อความพึงพอใจในการทำงานผ่านทางภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย

ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษานบุคลิกภาพของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2536 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาโดยภาพรวมได้คะแนนบุคลิกภาพสูง ในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้าน อิศระเสรี (Q1) และองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล (O) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) ด้านสติปัญญา (B) และด้านความมั่นคงทางอารมณ์

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษานบุคลิกภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตามแบบวัดบุคลิกภาพของไมเยอร์ บริกจ์ (MBTI) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีบุคลิกภาพตามแบบวัด MBTI ในแบบ ESTJ มากที่สุด นักศึกษาหญิงกับนักศึกษาชายมีบุคลิกภาพตามแบบวัด MBTI ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักศึกษาที่มีคณะต่างกันมีบุคลิกภาพตามแบบวัด MBTI แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รื่องรอง รัตนวิไลสกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะครู พึ่งประสงค์ของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ทศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ มจร. เห็นว่า อาจารย์ส่วนหนึ่งยังมีลักษณะยึดมั่นในคำสอนของตนเอง และอาจารย์บางส่วนมีบุคลิกภาพอบอุ่นเป็นกันเองกับนักศึกษา 2) นักศึกษาและอาจารย์ มจร. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยอาจารย์จะให้ความสำคัญในด้านการสอน และด้านวิชาการ ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาที่ให้ความสำคัญในด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการปฏิบัติตนของครูมากกว่า 3) นักศึกษาและอาจารย์ มจร. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะครูที่จะทำให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยอาจารย์เห็นว่าคุณลักษณะครูที่จะทำให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมได้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมในด้านวิชาการซึ่งต่างกับนักศึกษาที่เห็นว่าควรเป็นครูที่สามารถสร้างความรู้สึกรับรู้เชื่อมั่นและความมั่นคงทางจิตใจให้กับนักศึกษามากกว่า

ศิริพรรณ ดิลกวัฒนานันท์ (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของบุคลากรครูใน โรงเรียนพระหฤทัยจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในระดับมากที่สุด 9 ด้าน คือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู นอกจากนี้ยังพบว่า บุคลากรครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเองในการประกอบวิชาชีพครู อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน สถานศึกษาและสังคมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับวิธีการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูต้องการมากที่สุด คือ การศึกษาดูงานและการฝึกอบรมระยะสั้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาในด้านนี้ คือ ไม่มีเวลาที่เอื้อต่อการพัฒนา ขาดแรงกระตุ้นและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ. 2537 ของครูโรงเรียนประถมศึกษาทั้งโดยภาพรวมและแต่ละรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ยกเว้นสองด้าน คือ ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอก่อนที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 2) พฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียน

ประถมศึกษาโดยภาพรวมและแต่ละรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา พ.ศ. 2537 กับพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในภาพรวมอยู่ในระดับสูง $(+g) = .758$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 นั่นคือ การปฏิบัติตามมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนดังกล่าวของครู ต่าง อธิบายซึ่งกันและกันได้ $(+g(2))$ คิดเป็นร้อยละ 57.39

วิภา ลักณาพรวิสิฐ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการฝึกปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาที่มีต่อคุณภาพของครู ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาด้านการสอนในระดับที่สูงขึ้น กระบวนการพัฒนางานด้านการสอนในภาวะงานปกติของครูมีดังนี้คือ ขั้นแรกครูได้รับการกระตุ้นการพัฒนาวิชาชีพด้วยชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูของครูสภาจนเกิดความตระหนัก สามารถเห็นแนวทางได้วิธีการและกำหนดเป้าหมายการทำงานที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นที่สองครูมุ่งมั่นนำแนวทางวิธีการและเป้าหมายที่ได้รับจากชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูของครูสภาไปลงมือปฏิบัติ ขั้นที่สาม ครูลงมือปฏิบัติจริง โดย ครูศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่น ขั้นที่สี่ครูประเมินปรับปรุงเพื่อเพิ่มพูนแนวปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และขั้นสุดท้ายครูชื่นชมผลสำเร็จของผลงานที่ปรากฏ ปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของครูต่อการฝึกปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาในครั้งนี้มีทั้งหมด 5 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิรูปการศึกษาปัจจัยด้านบริบทของสถานศึกษา ประกอบด้วย นโยบายของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และการรวมกลุ่มทางวิชาการของครู ปัจจัยด้านครูผู้สอนประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความตระหนักต่อวิชาชีพ ภาระงานของครู เจตคติต่อการทำผลงานทางวิชาการ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสภาพครอบครัวปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย ความสนใจใฝ่รู้ มีวินัย สภาพครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างครั้งนี้คือ คณาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ และลักษณะของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเอกสาร
2. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. ลักษณะแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หลักสูตรที่ทำการสอน แขนงวิชาที่ทำการสอน และวิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้แก่

2.1 บุคลิกภาพภายนอกของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรในด้านกาย และวาจาที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู

2.2 บุคลิกภาพภายในของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรในด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งคืนให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของรายละเอียดแบบสัมภาษณ์ และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.3 วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์จำนวน 15 ชุด เก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรด้วยตัวผู้วิจัยเองและได้สัมภาษณ์จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.66

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิจัย

1.1 สภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 2 วิจารณ์ผล

ตอนที่ 1 ผลการวิจัย

1.1 สภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

รายการ	ความถี่ (N=13)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	30.77
หญิง	9	69.23
2. อายุ		
31-40	6	46.15
41-50	5	38.46
51-60	2	15.39
อายุสูงสุด	55	
อายุต่ำสุด	31	
ค่าเฉลี่ย	42.30	
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาโท (สาขาวิชา)		
ครุศาสตร์เกษตร	2	15.39
ส่งเสริมการเกษตร	1	7.69
พืชสวน	1	7.69
สัตวศาสตร์	1	7.69
ผลิตสัตว์	1	7.69
วิทยาศาสตร์การอาหาร	1	7.69
ปริญญาเอก (สาขาวิชา)		
ครุศาสตร์เกษตร	2	15.39
เทคโนโลยีชีวภาพ	2	15.39
อาชีวศึกษา	1	7.69
การพัฒนาชนบท	1	7.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 13)	ร้อยละ
4. ประสบการณ์การทำงาน (ปี)		
1-5	1	7.69
6-10	2	15.39
11-20	6	46.15
21-30	3	23.08
31-40	1	7.69
ค่าสูงสุด	32	
ค่าต่ำสุด	5	
ค่าเฉลี่ย	16.46	
5. หลักสูตรที่ทำการสอน*		
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2ปี)	13	-
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (5ปี)	13	-
6. แขนงวิชาที่ทำการสอน*		
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	4	-
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	5	-
อุตสาหกรรมเกษตร	4	-
7. วิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตร*		
ปัญหาพิเศษ	6	-
การสอนวิชาเฉพาะ	5	-
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	5	-
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านผลิตสัตว์	2	-
อุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น	2	-
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	2	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 13)	ร้อยละ
เทคโนโลยีการผลิตพืช	1	-
เทคโนโลยีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	1	-
เทคโนโลยีชีวภาพทางพืช	1	-
เทคโนโลยีการใช้ที่ดิน	1	-
การขยายพันธุ์พืช	1	-
การผลิตไม้ดอก	1	-
การผลิตกล้วยไม้	1	-
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช	1	-
การปลูกพืชไร่นา	1	-
การบริหารเรือนเพาะชำ	1	-
พืชสมุนไพร	1	-
หลักการปรับปรุงพันธุ์พืช	1	-
หลักการศึกษาด้านเกษตร	1	-
วิทยาการใช้ฮอร์โมนพืช	1	-
การผลิตสัตว์ปีกเพื่อการค้า	1	-
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืช	1	-
วิจัยและสถิติทางการเกษตร	1	-
ภาวะผู้นำทางการเกษตร	1	-
คอมพิวเตอร์ทางการศึกษาด้านเกษตร	1	-
วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว	1	-
การผลิตสุกรเป็นการค้า	1	-
การเลี้ยงปลาสวยงามเป็นการค้า	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 13)	ร้อยละ
การจัดการเนื้อสัตว์	1	-
วิชาชีพทางด้านการผลิตสัตว์	1	-
การพัฒนาผลิตภัณฑ์	1	-
กระบวนการแปรรูปอาหาร	1	-
กฎหมายอาหาร	1	-
เทคโนโลยีขนมอบ	1	-
เทคโนโลยีชีวภาพเบื้องต้น	1	-
เทคโนโลยีชีวภาพ	1	-
เทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลิตผล	1	-
หลักโภชนาการ	1	-
เคมีอาหาร	1	-
พัฒนาชุมชน	1	-
สถิติวิจัยทางการเกษตร	1	-
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา เกษตร	1	-

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 1 แสดงสภาพทั่วไปของคณาจารย์ในสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 69.23 ผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 30.77 คณาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.46 และอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.39 ตามลำดับ คณาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.84 และปริญญาเอกจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 ส่วนสาขาที่คณาจารย์จบการศึกษาในระดับปริญญาโท เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 และสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาพืชสวน สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาผลิตสัตว์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร มีจำนวนเท่ากันคือ สาขาวิชาละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ส่วนคณาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่จบสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

เอกสารนี้
ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ จำนวนเท่ากันคือ สาขาวิชาละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 และสาขาวิชาอาชีวศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาชนบท จำนวนเท่ากันคือ สาขาวิชาละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 คณาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด 11-20 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ 21-30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และ 31-40 ปี จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ทำการสอนทั้ง 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) จำนวน 13 คน คณาจารย์ส่วนใหญ่ทำการสอนในแขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ จำนวน 5 คน แขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และแขนงวิชาอุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวนเท่ากันคือ แขนงวิชาละ 4 คน คณาจารย์ส่วนใหญ่มีวิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตร ดังนี้ วิชาปัญหาพิเศษ จำนวน 6 คน รองลงมาคือ วิชาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 5 คน วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านผลิตสัตว์ วิชาอุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช วิชาเทคโนโลยีป้องกันกำจัดศัตรูพืช วิชาเทคโนโลยีชีวภาพทางพืช วิชาเทคโนโลยีการใช้ที่ดิน วิชาการขยายพันธุ์พืช วิชาการผลิตไม้ดอก วิชาการผลิตกล้วยไม้ วิชาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช วิชาการปลูกพืชไร่ดิน วิชาการบริหารเรือนเพาะชำ วิชาพืชสมุนไพร วิชาหลักการปรับปรุงพันธุ์พืช วิชาหลักการศึกษากษัตริย์ วิชาวิทยาการใช้ฮอร์โมนพืช วิชาการผลิตสัตว์ปีกเพื่อการค้า วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืช วิชาวิจัยและสถิติทางการเกษตร วิชาภาวะผู้นำทางการเกษตร วิชาคอมพิวเตอร์ทางการศึกษากษัตริย์ วิชาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว วิชาการผลิตสุกรเป็นการค้า วิชาการเลี้ยงปลาสวยงามเป็นการค้า วิชาการจัดการเนื้อสัตว์ วิชาชีพทางด้านการผลิตสัตว์ วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ วิชาการกระบวนการแปรรูปอาหาร วิชากฎหมายอาหาร วิชาเทคโนโลยีขนมอบ วิชาเทคโนโลยีชีวภาพเบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีชีวภาพ วิชาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลิตผล วิชาหลักโภชนาการ วิชาเคมีอาหาร วิชาพัฒนาชุมชน วิชาสถิติวิจัยทางการเกษตร วิชาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษากษัตริย์ จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพด้านกาย

รายการ	ความถี่
แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตัวเอง เวลา และเคารพสถานที่	11
แต่งกายชุดนักศึกษา ให้ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันฯ	6
กิริยามารยาทดี มีสัมมาคารวะ	4
มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์	3
สง่าผ่าเผย สง่างาม	3
รักษาความสะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย	2
วางตัวให้ถูกต้องและเหมาะสม	2
ผมรองทรง	1

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านกาย ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องของ การแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตัวเอง เวลา และเคารพสถานที่ จำนวน 11 คน รองลงมาคือ แต่งกายชุดนักศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันฯ จำนวน 6 คน กิริยามารยาทดี มีสัมมาคารวะ จำนวน 4 คน มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สง่าผ่าเผย สง่างาม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน รักษาความสะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย วางตัวให้ถูกต้องเหมาะสม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และผมรองทรง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านวาทา

รายการ	ความถี่
พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน มีหางเสียง	11
พูดจาถูกกาลเทศะ มีสัมมาคาราวะ	9
เสียงดัง ฟังชัด ชัดถ้อย ชัดคำ อธิบาย ได้ดี	3
ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น	3
ใช้ภาษาไทยในการพูดได้ถูกต้อง	2
ใช้คำควบกล้ำถูกต้อง	2

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อวิชาชีพครูในด้านวาทา ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน มีหางเสียง จำนวน 11 คน รองลงมาคือ พูดจาถูกกาลเทศะ มีสัมมาคาราวะ จำนวน 9 คน เสียงดัง ฟังชัด ชัดถ้อย ชัดคำ อธิบาย ได้ดี ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน และใช้ภาษาไทยในการพูดได้ถูกต้อง และใช้คำควบกล้ำได้ถูกต้อง จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านสติปัญญา

รายการ	ความถี่
ต้องมีความรู้รอบตัวพอสมควร เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งในด้านวิชาการ และวิชาชีพ	8
มีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และถูกต้อง	6
มีความกระตือรือร้น เรียนรู้อะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ และเรียนรู้ตลอดเวลา	6
มีสติปัญญาที่ดี รู้จักคิด มีการจัดกระบวนการความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้	6

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านสติปัญญา ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ ต้องมีความรู้รอบตัวพอสมควร เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ จำนวน 8 คน มีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และถูกต้อง มีความกระตือรือร้น เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเรียนรู้ตลอดเวลา และมีสติปัญญาที่ดี รู้จักคิด มีการจัดกระบวนการความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 6 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านอารมณ์

รายการ	ความถี่
สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี เก็บอารมณ์ได้ดี มีความอดทน อดกลั้น	11
ใจเย็น สุขุม ไม่ฉุนเฉียว โกรธง่าย	
มีอารมณ์ที่มั่นคง คงเส้นคงวา ไม่ผันแปรง่าย	7
อารมณ์ขัน ไม่คิดอคติ	6
ไม่เอาอารมณ์ตัวเองเป็นที่ตั้ง แยกแยะเรื่องส่วนตัว และภาระงานได้	4
มีเหตุผล รู้จักยกโทษ ให้อภัย	2

จากตารางที่ 5 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านอารมณ์ ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี เก็บอารมณ์ได้ดี มีความอดทน อดกลั้น ใจเย็น สุขุม ไม่ฉุนเฉียว โกรธง่าย จำนวน 11 คน รองลงมาคือ มีอารมณ์ที่มั่นคง คงเส้นคงวา ไม่ผันแปรง่าย จำนวน 7 คน อารมณ์ขัน ไม่คิดอคติ จำนวน 6 คน ไม่เอาอารมณ์ตัวเองเป็นที่ตั้ง แยกแยะเรื่องส่วนตัวและภาระงานได้ จำนวน 4 คน และมีเหตุผล รู้จักยกโทษ ให้อภัย จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูด้านจิตใจ

รายการ	ความถี่
มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อม อารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อ่อนโยน	9
มีจิตใจดีงาม จิตใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี	7
มีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ	5
มีใจรักในวิชาชีพครู และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	4
มีหลักธรรมทางศาสนายึดเหนี่ยวจิตใจ รู้ผิด รู้ชอบ เกรงกลัวต่อบาป	4
มีความเข้าใจและเห็นใจนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนได้ดี	3
มีคุณธรรม จริยธรรม	3
รักสัตว์และต้นไม้	1

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านจิตใจ ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อม อารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อ่อนโยน จำนวน 9 คน รองลงมาคือ มีจิตใจดีงาม จิตใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี จำนวน 7 คน มีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ จำนวน 5 คน มีใจรักในวิชาชีพครู และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีหลักธรรมทางศาสนายึดเหนี่ยวจิตใจ รู้ผิด รู้ชอบ เกรงกลัวต่อบาป จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 4 คน และมีความเข้าใจและเห็นใจนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนได้ดี มีคุณธรรม จริยธรรม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน และรักสัตว์และต้นไม้ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

รายการ	ความถี่
พื้นฐานของครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว และทัศนคติที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด	12
การให้คำแนะนำ ว่ากล่าว ตักเตือน การดูแลเอาใจใส่และแบบอย่างที่ดีของครู-อาจารย์	9
สิ่งแวดล้อม สังคมรอบตัว สภาพบ้านเมือง และเศรษฐกิจในปัจจุบัน	8
การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเอง นิสัยและค่านิยมส่วนตัว	7
สื่อต่าง ๆ กระแสแฟชั่นใหม่ ๆ เทคโนโลยี	7
พื้นฐานการศึกษาตั้งแต่อดีต	3
แบบอย่าง หรือตัวอย่างในการเลียนแบบ	2
เพื่อนภายในมหาวิทยาลัย ละเพื่อนต่างมหาวิทยาลัย	2
การไม่สมประกอบของร่างกาย ปมด้อย	1

จากตารางที่ 7 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องของ พื้นฐานของครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว และทัศนคติที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด จำนวน 12 คน รองลงมาคือ การให้คำแนะนำ ว่ากล่าว ตักเตือน การดูแลเอาใจใส่และแบบอย่างที่ดีของครู-อาจารย์ จำนวน 9 คน สิ่งแวดล้อม สังคม ครอบครัว สภาพบ้านเมือง และเศรษฐกิจในปัจจุบัน จำนวน 8 คน การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเอง นิสัยและค่านิยมส่วนตัว สื่อต่าง ๆ กระแสแฟชั่นใหม่ ๆ เทคโนโลยี จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 7 คน พื้นฐานการศึกษาตั้งแต่อดีต จำนวน 3 คน แบบอย่าง หรือตัวอย่างในการเลียนแบบ เพื่อนภายในมหาวิทยาลัย และเพื่อนต่าง มหาวิทยาลัย จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และการไม่สมประกอบของร่างกาย ปมด้อย จำนวน 1 คน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชา
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ตารางที่ 8 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชา
ครุศาสตร์เกษตร

รายการ	ความถี่
ครู-อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ครู-อาจารย์ต้อง ไม่ทอดทิ้งจะสอน ว่ากล่าวตักเตือน และสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อยู่เสมอ	8
มีการอบรมพัฒนาด้านบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง	8
จะต้องเริ่มจากตัวนักศึกษา สร้างจิตสำนึก เปลี่ยนทัศนคติให้เห็นคุณค่าของ บุคลิกภาพที่ดี	6
มีการณรงค์ ชักจูง และส่งเสริมสังคมแห่งบุคลิกภาพดี	3
ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว	3
เพื่อนช่วยกล่าวและตักเตือน	2
สร้างแรงจูงใจ เช่น จัดทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาแบบอย่าง ที่มีบุคลิกภาพดี มอบประกาศนียบัตร เป็นต้น	2
กำหนดมาตรฐานด้านบุคลิกภาพที่ดีให้กับนักศึกษาได้ปฏิบัติ	2
มีแบบอย่างที่ต้องให้นักศึกษาได้ดู	2
ควรมีการคัดเลือกนักศึกษาที่จะมาศึกษาต่อในวิชาชีพครู ที่มีบุคลิกภาพที่ เหมาะสม หรือมีลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพให้ดีขึ้น ได้	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
นำเสนอสื่อที่ดี และประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่ถูกต้อง	1
การบังคับให้แต่งกายที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู	1

จากตารางที่ 8 แนวทางการพัฒนาในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ ครู-อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ครู-อาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน ว่ากล่าว ตักเตือนและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ มีการอบรมพัฒนาบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 8 คน รองลงมาคือ จะต้องเริ่มจากตัวนักศึกษา สร้างจิตสำนึกเปลี่ยนแปลงทัศนคติให้เห็นคุณค่าของบุคลิกภาพที่ดีและตระหนักในวิชาชีพครู จำนวน 6 คน มีการรณรงค์ชักจูง และส่งเสริมสังคมแห่งบุคลิกภาพที่ดี ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน เพื่อนช่วยกล่าวและตักเตือน สร้างแรงจูงใจ เช่น จัดทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาแบบอย่างที่มีบุคลิกภาพดี มอบประกาศนียบัตร เป็นต้น กำหนดมาตรฐานด้านบุคลิกภาพให้กับนักศึกษาได้ถือปฏิบัติ มีแบบอย่างที่ต้องให้นักศึกษาได้ดู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และควรมีการคัดเลือกนักศึกษาที่มาศึกษาต่อในวิชาชีพครู ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม หรือมีลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพให้ดีขึ้นได้ นำเสนอสื่อที่ดี และประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่ถูกต้อง การบังคับให้แต่งกายที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิจารณ์ผล

2.1 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านกาย

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องของ แต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับตัวเอง เวลา และเคารพสถานที่ จำนวน 11 คน เนื่องจากการประกอบวิชาชีพครู ทำให้ต้องพบเจอกับบุคคล ลูกศิษย์ ตลอด และยังต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ จึงต้องมีการ แต่งกาย สุภาพเรียบร้อย ตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า และยังคงแต่งกายให้เหมาะสมกับวิชาชีพครู เพราะถ้าแต่งตัวดี สุภาพเรียบร้อย ย่อมสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็น และเป็นทีเคารพศรัทธา ของลูกศิษย์ และยังสร้างความมั่นใจให้ตนเองในการเข้าสังคม การสอน ซึ่งสอดคล้องกับ รมณีย์ อภาภิรม (2538 : 74) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพครูต้องแต่งกายที่สะอาด เหมาะสม ถูกกาลเทศะ แสดงถึงความเป็นผู้รู้ นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับ บุนหา ราชยา (อ้างโดย <http://learners.in.th/blog/dearna>) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพทางกาย สามารถสร้างความประทับใจครั้งแรกกับผู้พบเห็น และการ แต่งกายต้องคำนึงถึงความเหมาะสม กับโอกาสและกาลเทศะ และยังคงสอดคล้องกับ ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 87-88) และชนัด ชุ่มจิต (2534 : 161-166) ได้กล่าวถึงผู้ประกอบอาชีพครูจำเป็นต้องมี บุคลิกภาพที่ดี คือ แต่งกายให้เหมาะสมกับความนิยมของสังคม ในโอกาสต่าง ๆ ไม่แต่งกายผิด สถานที่ สวมเสื้อผ้าแต่พองาม ก่อนสวมเสื้อผ้าต้องซักกรีดให้เรียบร้อย แต่งกายให้เหมาะสมกับเพศ และวัย ควรสวมรองเท้าก่อนออกจากบ้านทุกครั้ง และต้องสะอาดเสมอ

2.2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านวาจา

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการพูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน มีหางเสียง เนื่องจาก พื้นฐานทั่วไปมนุษย์ถ้าพูดเพราะ น้ำเสียงอ่อนหวานน่าฟัง มีหางเสียง “ครับ” “ค่ะ” ก็จะสื่อความเป็นมิตรในตัวบุคคล ผู้ใดพบเห็นก็อยากจะเข้ามาสื่อสารด้วย ทำให้เป็นที่ประทับใจแก่ผู้คน และยังเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูแล้วต้องยังให้ความสำคัญกับวาจา มี วาทศิลป์ในการพูด พูดอย่างถูกกาลเทศะ จะได้เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นที่รักศรัทธากับบุคคลอื่น และลูกศิษย์ ดังที่สอดคล้องกับ บุนหา ราชยา (อ้าง โดย<http://learners.in.th/blog/dearna>) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพครู ทางสังคม เป็นบุคลิกภาพที่แสดงออกให้ผู้อื่นพบเห็น ได้แก่ มารยาทที่ดีในด้านการมี สัมมาคารวะ เช่น การพูดจาอ่อนหวานและพูดจาไพเราะ น่าฟัง นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับ

ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 87-88) และชนัด ชุ่มจิต (2534 : 161-166) ได้กล่าวถึงผู้ที่ประกอบอาชีพครู การค้า
 มว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำเป็นต้องมีน้ำเสียงและคำพูด ภาษากลาง ให้ชัดเจนชัดคำ น้ำเสียงชัดเจน พุดจานุ่มนวลอ่อนหวาน มีคำลงท้าย “ครับ” “ค่ะ” เสมอ พุดให้ถูกต้องตามกาลเทศะ และบุคคลไม่พุดซ้ำหรือเร็วเกินไป และยังคงคล้องกับ ชาลูนชัย อินทรประวัตติ (อ้างโดย <http://www.sut.ac.th/edu/Article/psychology3.htm>) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพของครูด้านวาจาที่ดี คือ การพุดด้วยถ้อยคำที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของลูกศิษย์ซึ่งพุดด้วยน้ำเสียงที่แผ่ด้วยความเมตตา ประรณาดิ นุ่มนวล การพุดด้วยลีลาที่เหมาะสม ไม่ซ้ำไม่เร็วจนเกินไป และรวมไปถึงการพุดน้อย หรือเงียบขรึมจนเกินไป หรือการพุดมากจนนำรำคาญด้วย

2.3 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านสติปัญญา

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการมีความรู้รอบตัวพอสมควร เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ จำนวน 8 คน เนื่องจากคนที่จะไปประกอบอาชีพครูนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ มิใช่เพียงแค่วิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องมีความรู้ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถพุดคุยกับนักเรียนได้ และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนอย่างถ่องแท้ และมีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และถูกต้อง มีสติปัญญาที่ดี รู้จักคิด มีการจัดกระบวนการความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ มีความกระตือรือร้น เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ เรียนรู้ตลอดเวลา จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 6 คน เนื่องจากอาชีพครูจะต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคคลต่าง ๆ จึงต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในด้านครอบครัว ระดับสติปัญญา นิสัย อารมณ์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความปฏิภาณ ไหวพริบ ช่างสังเกต และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว จะต้องมีการจัดกระบวนการความคิด รู้จักคิด มีเหตุผลในการตัดสินใจ เพราะเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานทางครอบครัวที่ไม่เหมือนกัน หากมีปัญหาใดเกิดขึ้น โดยที่ไม่ได้ตั้งตัว ครูจะต้องแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีเหตุผลในการตัดสินใจ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ เพราะฉะนั้นครูย่อมต้องมีองค์ความรู้ก่อน รู้หลักการ รู้ทฤษฎี วิชาชีพ อย่างพอเพียง ก่อนจึงจะนำไปถ่ายทอดได้ และยังรวมถึงต้องมีแนวคิดที่ทันสมัย ประยุกต์ได้ ไม่หยุดนิ่ง อาจกล่าวได้ว่าคนเป็นครูไม่จำเป็นต้องเก่งที่สุด แต่ต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง พัฒนาองค์ความรู้ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ นุหงา ราชยา (อ้างโดย <http://learners.in.th/blog/dearna>) กล่าวถึงบุคลิกภาพครูในด้านสติปัญญา จะช่วยให้ครูได้เปรียบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ ต้องมีเหตุผลเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน การบริหารการศึกษาตลอดจนเป็นที่พึ่งของชุมชน และสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 176) ที่กล่าวถึงบุคลิกภาพครู คือต้องมีความคิดริเริ่ม มีความรู้รอบตัวดี มีปฏิภาณไหวพริบดี ความจำดี และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชาลูนชัย อินทรประวัตติ (อ้างโดย อภิสิทธิ์ ใจดี) ทุกสิ่งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน และรักสัตว์และต้นไม้ จำนวน 1 คน ตามลำดับ เนื่องจาก ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่ จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจงาม จิตสำนึกดี มีความรับผิดชอบ เสียสละเวลาในการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ มีจิตสาธารณะทำงานเพื่อส่วนรวม เพื่อชุมชน รักในการถ่ายทอดความรู้ ครูจะต้องมีใจรักในวิชาชีพอย่างแท้จริง มีใจสนับสนุนให้ลูกศิษย์ได้ดี และครูเกษียณนั้นควรมีจิตใจที่อ่อนโยน รักสัตว์และต้นไม้ ไม่ใช่แค่มาสอนหนังสือเพราะเพียงแค่เงินเดือน อาจมีบ้าง ที่ไม่มีในเรื่องของจิตใจที่มีเมตตา จิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับ รมณีย์ อาภาภิรม (2538 : 74) ครูจะต้องมีความยุติธรรม มีความจริงใจห่วงใยในตัวศิษย์ และยังสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 176) ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น รับผิดชอบต่องานสูง ซื่อสัตย์จริงใจ มีเมตตากรุณา

2.6 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

จากการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาคือ พื้นฐานทางครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว และทัศนคติที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด จำนวน 12 คน เนื่องจากครอบครัวมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา เพราะเป็นที่แรกที่ปลูกฝังทัศนคติต่าง ๆ เด็กจะมีท่าทางแบบใด ก็เกิดจากการเลียนแบบจดจำจากพ่อแม่ การอบรมสั่งสอน การหล่อหลอมของพ่อแม่เป็นสิ่งสำคัญ ว่าส่งเสริมไปในทิศทางใด ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีธรรม ฐานะภูมิ (2535 : 5-13) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจิตใจและบุคลิกภาพ คือ ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่ภายนอกครอบครัวและวิธีอบรมดูแลเด็ก พฤติกรรมของเด็กต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อพัฒนาการทางจิตใจของเด็ก ได้แก่ สถานภาพทางการเมือง สถานภาพทางเศรษฐกิจ บ้านที่อยู่อาศัย การย้ายบ้านบ่อย ชนชั้นทางสังคม การเปลี่ยนแปลงของสังคม ค่านิยม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี สถาบันการศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดีของบิดามารดา เด็กมีความสำเร็จ หรือประสบการณ์ที่ดีบางอย่างนอกบ้าน สภาพครอบครัวที่มีปัญหา และ ยังสอดคล้องกับ กันยา สุวรรณแสง (2533 : 23-24) ได้กล่าวถึงปัจจัยพื้นฐานสำหรับการสร้างเสริมบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ คือ บุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดขึ้นมานั้น ต้องอาศัยการจำแบบอย่างของพฤติกรรมของบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม แล้วนำมาเข้ากระบวนการเลือกสรร แล้วจึงแสดงออกเป็นบุคลิกภาพปรากฏให้เห็น ดังนั้น หากจะให้มิบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคมจะต้องเสริมสร้างบุคลิกภาพ โดยมีขั้นตอนของการให้บุคคลได้สังเกตแบบอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อนำไปพัฒนาเป็นบุคลิกภาพที่ดีของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หมายความว่า ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครูศาสตร์เกษตร

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ ครู-อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ต้องช่วยกัน ครู-อาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน ว่ากล่าวตักเตือน และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ มีการอบรมพัฒนาด้านบุคลิกภาพที่ต่อเนื่อง จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 8 คน เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของครูอาจารย์ นอกเหนือจากเนื้อหาวิชาที่ทำการสอนแล้ว จะต้องมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ ว่ากล่าวตักเตือนเมื่อลูกศิษย์มีบุคลิกภาพที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองตั้งความหวังกับครูอาจารย์มากพอสมควร ทั้งนี้การที่จะพัฒนาบุคลิกภาพได้นั้น ต้องมีการฝึกฝน อบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักในการเรียนวิชาชีพครู พร้อมทั้งจะออกไปประกอบวิชาชีพครู ครูอาจารย์ต้องไม่ท้อที่จะสอน และนักศึกษาที่พร้อมที่จะรับ นอกจากนี้แล้วคณาจารย์ได้ให้ความคิดเห็น รองลงมาคือจะต้องเริ่มจากตัวนักศึกษา สร้างจิตสำนึก เปลี่ยนทัศนคติให้เห็นคุณค่าของบุคลิกภาพที่ดี เนื่องจากทัศนคติ นิยัยส่วนตัว เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง จะเปลี่ยนแปลงกันยาก เพราะถูกปลูกฝังมา เพราะฉะนั้นการที่จะพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีได้นั้น ต้องเริ่มจากตัวเองก่อน ขอบรับ มีการสำรวจตัวเอง ว่ามีจุดบกพร่องตรงไหน แล้วช่วยกันแก้ไขพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ พิชัย สดภิบาล (อ้าง โดย : [http:// www. Thaiblogonline.com /sodpichai.blog](http://www.Thaiblogonline.com/sodpichai.blog)) กล่าวถึง การพัฒนาบุคลิกภาพ หมายถึง การวิเคราะห์บุคลิกภาพ แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังขาด หรือข้อบกพร่องให้เหมาะสม และฝึกฝนบุคลิกภาพ ทั้งทางด้านกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของครู ให้เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพครู และสอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 94-95) ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลิกภาพคือ การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการสำรวจตัวเอง มีสิ่งดีหรือบกพร่อง การปรับปรุงตัวเอง เมื่อรู้ข้อบกพร่องนั้นแล้ว ก็ควรพยายามเลิกพฤติกรรมนั้นเสีย การฝึกฝนตนเอง คือการทำสิ่งที่ได้ปรับปรุงตนเอง มาฝึกฝนเป็นประจำให้เกิดเป็นนิสัย การประเมินตนเอง เป็นการสำรวจครั้งสุดท้าย ควรจะให้ผู้อื่นเป็นผู้ประเมิน เพราะจะทำให้มั่นใจมากขึ้น

สาขาวิชาละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ส่วนคณาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ส่วนใหญ่จบสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ จำนวนเท่ากันคือ สาขาวิชาละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 และสาขาวิชาอาชีวศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาชนบท จำนวนเท่ากันคือ สาขาวิชาละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 คณาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด 11-20 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ 21-30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และ 31-40 ปี จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ทำการสอนทั้ง 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) และหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (5 ปี) จำนวน 13 คน คณาจารย์ส่วนใหญ่ทำการสอนในแขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ จำนวน 5 คน แขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และแขนงวิชาอุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวนเท่ากันคือ แขนงวิชาละ 4 คน คณาจารย์ส่วนใหญ่มีวิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตร ดังนี้ วิชาปัญหาพิเศษ จำนวน 6 คน รองลงมาคือ วิชาการสอน วิชาเฉพาะ วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 5 คน วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านผลิตสัตว์ วิชาอุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช-วิชาเทคโนโลยีป้องกันกำจัดศัตรูพืช วิชาเทคโนโลยีชีวภาพทางพืช วิชาเทคโนโลยีการใช้ที่ดิน วิชาการขยายพันธุ์พืช วิชาการผลิตไม้ดอก วิชาการผลิตกล้วยไม้ วิชาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช วิชาการปลูกพืชไร่ดิน วิชาการบริหารเรือนเพาะชำ วิชาพืชสมุนไพร วิชาหลักการปรับปรุงพันธุ์พืช วิชาหลักการศึกษากษัตริ์ วิชาวิทยาการใช้ฮอร์โมนพืช วิชาการผลิตสัตว์ปีกเพื่อการค้า วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืช วิชาวิจัยและสถิติทางการเกษตร วิชาภาวะผู้นำทางการเกษตร วิชาคอมพิวเตอร์ทางการศึกษาเกษตร วิชาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว วิชาการผลิตสุกรเป็นการค้า วิชาการเลี้ยงปลาสวยงามเป็นการค้า วิชาการจัดการเนื้อสัตว์ วิชาชีพทางการผลิตสัตว์ วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ วิชาการกระบวนการแปรรูปอาหาร วิชากฎหมายอาหาร วิชาเทคโนโลยีขนมอบ วิชาเทคโนโลยีชีวภาพเบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีชีวภาพ วิชาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลิตผล วิชาหลักโภชนาการ วิชาเคมีอาหาร วิชาพัฒนาชุมชน วิชาสถิติวิจัยทางการเกษตร วิชาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับ

เอกสารนี้เป็นการศึกษาเกษตรกร จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน ตามลำดับนั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 มว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านกาย

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องของ การแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับตัวเอง เวลา และเคารพสถานที่ จำนวน 11 คน รองลงมาคือ แต่งกายชุด นักศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันฯ จำนวน 6 คน กริยามารยาทดี มีสัมมาคารวะ จำนวน 4 คน มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สง่าผ่าเผย สง่างาม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน รักษาความ สะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย วางตัวให้ถูกต้องเหมาะสม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และผมรองทรง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

5.1.3 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านวาจา

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น พุดจาสุภาพไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน มีหางเสียง จำนวน 11 คน รองลงมาคือ พุดจาถูกกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ จำนวน 9 คน เสียงดัง ฟังชัด ชัดถ้อย ชัดคำ อธิบายได้ดี ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน และ ใช้ภาษาไทยในการพูด ได้ถูกต้อง และ ใช้คำควบกล้ำได้ถูกต้อง จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน ตามลำดับ

5.1.4 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านสติปัญญา

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ ต้องมีความรู้รอบตัว พอสมควร เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ จำนวน 8 คน มีปฏิภาณ ไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และถูกต้อง มีความกระตือรือร้น เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเรียนรู้ตลอดเวลา และมีสติปัญญาที่ดี รู้จักคิด มีการจัดกระบวนการความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 6 คน ตามลำดับ

5.1.5 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้าน อารมณ์

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของ สามารถควบคุม อารมณ์ตัวเองได้ดี เก็บอารมณ์ได้ดี มีความอดทน อดกลั้น ใจเย็น สุขุม ไม่ฉุนเฉียว โกรธง่าย จำนวน 11 คน รองลงมาคือ มีอารมณ์ที่มั่นคง คงเส้นคงวา ไม่ผันแปรง่าย จำนวน 7 คน อารมณ์ขัน ไม่คิด อคติ จำนวน 6 คน ไม่เอาอารมณ์ตัวเองเป็นที่ตั้ง แยกแยะเรื่องส่วนตัวและภาระงานได้ จำนวน 4 คน และมีเหตุผล รู้จักยกโทษ ให้อภัย จำนวน 2 คน ตามลำดับ

5.1.6 ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูในด้านจิตใจ

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อม อารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อ่อนโยน จำนวน 9 คน รองลงมาคือ มีจิตใจดีงาม จิตใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี จำนวน 7 คน มีความเสียสละ มีจิตสาธารณะ จำนวน 5 คน มีใจรักในวิชาชีพครู และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีหลักธรรมทางศาสนายึดเหนี่ยวจิตใจ รู้ผิด รู้ชอบ เกรงกลัวต่อบาป จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 4 คน และมีความเข้าใจและเห็นใจนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนได้ดี มีคุณธรรม จริยธรรม จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน และรักสัตว์และต้นไม้ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

5.1.7 ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์ศุภบัณฑิตยกรรมการและการออกแบบที่มีต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องของ พื้นฐานของครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว และทัศนคติที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด จำนวน 12 คน รองลงมาคือ การให้คำแนะนำ ว่ากล่าว ตักเตือน การดูแลเอาใจใส่และแบบอย่างที่ดีของครู-อาจารย์ จำนวน 9 คน สิ่งแวดล้อม สังคม ครอบครัว สภาพบ้านเมือง และเศรษฐกิจในปัจจุบัน จำนวน 8 คน การปฏิบัติตัว ของนักศึกษาเอง นิสัยและค่านิยมส่วนตัว สื่อต่าง ๆ กระแสแฟชั่นใหม่ ๆ เทคโนโลยี จำนวนเท่ากัน คือ จำนวน 7 คน พื้นฐานการศึกษาตั้งแต่อดีต จำนวน 3 คน แบบอย่าง หรือตัวอย่างในการ เลียนแบบ เพื่อนภายในมหาวิทยาลัย และเพื่อนต่างมหาวิทยาลัย จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน

และการไม่สมประกอบของร่างกาย ปมด้อย จำนวน 1 คน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.8 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชา ครุศาสตร์เกษตร

ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของ ครู-อาจารย์ และบุคลากรทุกฝ่าย ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ครู-อาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน ว่ากล่าวตักเตือนและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ มีการอบรมพัฒนาบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 8 คน รองลงมาคือ จะต้องเริ่มจากตัวนักศึกษา สร้างจิตสำนึกเปลี่ยนทัศนคติให้เห็นคุณค่าของบุคลิกภาพที่ดีและตระหนักในวิชาชีพครู จำนวน 6 คน มีการรณรงค์ ชักจูง และส่งเสริมสังคมแห่งบุคลิกภาพที่ดี ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 3 คน เพื่อนช่วยกล่าวและตักเตือน สร้างแรงจูงใจ เช่น จัดทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาแบบอย่างที่มีบุคลิกภาพดี มอบประกาศนียบัตร เป็นต้น กำหนดมาตรฐานด้านบุคลิกภาพให้นักศึกษาได้ถือปฏิบัติ มีแบบอย่างที่ดีถูกต้องให้นักศึกษาได้ดู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 2 คน และควรมีการคัดเลือกนักศึกษาที่มาศึกษาต่อในวิชาชีพครู ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม หรือมีลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพให้ดีขึ้นได้ นำเสนอสื่อที่ดี และประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่ถูกต้อง งบบังคับให้แต่งกายที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู จำนวนเท่ากันคือ จำนวน 1 คน ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อประธานสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ประธานสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรมีนโยบาย ส่งเสริม ในเรื่องของการจัดอบรมพัฒนาด้านบุคลิกภาพอย่างต่อเนื่อง กำชับให้คณาจารย์ทุกท่านภายในสาขาฯ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม หรือจรรยาบรรณวิชาชีพครู ก่อนการเรียน หรือหลังเรียน ว่ากล่าวตักเตือนหากแต่งกายไม่เรียบร้อย พุดจาไม่สุภาพ หรือมีบุคลิกภาพที่ไม่ถูกต้อง หรือชมเชยนักศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักในวิชาชีพครู ครูอาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมสร้างบุคลิกภาพ เช่น กิจกรรมทางศาสนา เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ รู้ผิด รู้ชอบ เกรงกลัวต่อบาป เชิดชูนักศึกษาแบบอย่างด้านบุคลิกภาพที่ดี เช่น จัดทุนการศึกษาให้ มอบประกาศนียบัตร เป็นต้น ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลิกภาพที่ดีได้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกไปประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งควรมีนโยบายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
สาขาฯ ให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันจัดสภาพแวดล้อม ส่งเสริมสังคมแห่งบุคลิกภาพดี นำเสนอสื่อที่ดี
มหาวิทยาลัยใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่ถูกต้อง มีแบบอย่างถูกต้องให้นักศึกษาได้ดู และควรมีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องของกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ การแต่งกายให้นักศึกษาได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพราะการมีบุคลิกภาพที่ดี นั้นก็หมายถึง ศักดิ์ศรีของสถาบันฯ คณะฯ สาขาฯ และตัวนักศึกษาเอง

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

คณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู เพื่อให้ นักศึกษาได้เป็นตัวอย่าง ปฏิบัติตาม ควรสอดแทรก การพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู เช่น การแต่งกาย การพูด การเข้าชั้นเรียน ว่ากล่าวตักเตือนหากแต่งกายไม่เรียบร้อย พูดจาไม่สุภาพ หรือมีบุคลิกภาพที่ไม่ถูกต้อง หรือชมเชยนักศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้ นักศึกษาได้ตระหนักในวิชาชีพครู ครูอาจารย์ไม่ท้อที่จะสอน ตั้งแต่เริ่มเข้ามาเรียนในปีแรก จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบวิชาชีพครู อีกทั้งควรส่งเสริม และเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกฝน พัฒนาบุคลิกภาพอยู่เสมอ เช่น การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน หาแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาได้เป็นตัวอย่าง ปลูกฝังบุคลิกภาพที่ดีให้กับนักศึกษา และเข้มงวดในเรื่องของ กฎระเบียบของคณะฯ ของสถาบันฯ

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

5.2.3.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่องของ ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู เพื่อนำข้อมูลในมุมมองความคิดเห็นของนักศึกษา มาผนวกกับความคิดเห็นของคณาจารย์ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับวิชาชีพครูต่อไป

5.2.3.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องของนโยบายการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับวิชาชีพครู ของผู้บริหารคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อใช้เป็นข้อมูล และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับวิชาชีพครูต่อไป

บรรณานุกรม

กันยา สุวรรณแสง. 2533. การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น. 72 น.

ไกล่รุ่ง ชุ่มกระจ่าง. 2540. การศึกษาองค์ประกอบบุคลิกภาพจากการประเมินของนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันราชภัฏ โดยใช้คำศัพท์พรรณนาลักษณะบุคคลของภาษาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 245 น.

ไกรนุช ศิริพล. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล นิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์). 86 น.

คณะอาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. มปป. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. 100 น. อ้างถึง ลิโอนาโด วิ กอร์คอน.

จรรยา สุวรรณทัต และ ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์. 2529. จิตวิทยาทั่วไป. พระนคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 189 น.

จุฑาภรณ์ สูงพล. 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง กู๊ด

_____ . 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง คอรซินีและ

มารเชลลา

_____ . 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง ฟิลลิป จี. ซิม

บาร์โค และฟลอยด์ แอล.รูซ

_____ . 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง เบอร์นาร์ด

_____ . 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง เออร์เนส อาร์.

ฮิลการ์ด

_____ . 2553. “ความหมายของบุคลิกภาพ” ความหมายของบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง ฮาร์ดแมน

_____ . 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :

<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง คาร์เนล ฮอร์เนย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น และผู้จัดทำให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 มว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นทำแบบใดแบบหนึ่ง และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารที่ผู้จัดทำนำใบใช้

- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง คาร์ล กุสตาฟ
 Jung
- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง ซิกมันด์
 فروยด์
- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง สจ๊วต ไค
 มอนด์
- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง บี. เอฟ. สกิน
 เนอร์
- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง อัลพอร์ท
- _____. 2553. “ทฤษฎีบุคลิกภาพ” องค์ประกอบบุคลิกภาพ. แหล่งที่มา :
<http://www.novabizz.com/novaace/personality>. ,12 กุมภาพันธ์ 2554 อ้างถึง ฮิปโปเครติส
 ชาลซัย อินทประวัตติ. 2550. “บุคลิกภาพครู”. บุคลิกภาพครู. แหล่งที่มา :
<http://www.sut.ac.th/tedu/article/psychology3.htm>. , 12 กุมภาพันธ์ 2554.
- ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล. “การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2536”. วารสารพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
 ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 (สิงหาคม 2538). น.27-32.
- ชูใจ กิณูญ. 2537. การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์. พิษณุโลก : วิทยานิพนธ์
 มหาวิทยาลัยจิตตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร. 61 น.
- ทองคูณ หงษ์พันธ์ุ และ คณะ. 2537. ค่านิยมและจริยธรรม. (เอกสารอัดสำเนา). 120 น.
 อ้างถึง กอรัคอน.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์. 90 น.
- _____. 2544. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์. 100 น.
- นิภา นิธยาน. 2530. การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์. 80 น.
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูในวงเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. 2545. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : อัลฟ่า พับลิชซิ่ง. 66 น.
- นัยนา ฉายวงศ์. 2541. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาสารคาม : วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 206 น.
- บุหงา ราชยา. 2551. “บุคลิกภาพครู”. บุคลิกภาพของครูที่ดี. แหล่งที่มา : <http://learners.in.th/blog/dearna> , 12 กุมภาพันธ์ 2554.
- ประคิษฐ์ รังษา. 2538. การศึกษาบุคลิกภาพของครุคิดเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล. มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 122 น.
- ประไพ สิทธิเลิศ. 2542. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. 112 น.
- พิชัย สดพิบาล. 2551. “การพัฒนาบุคลิกภาพ”. การพัฒนาบุคลิกภาพครู. แหล่งที่มา : <http://www.thaiblogonline.com/sodpichai.blog> , 12 กุมภาพันธ์ 2554.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. 2536. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. 88 น.
- พระธรรมปิฎก. 2528. พจนานุกรมพุทธศาสนา ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 147 น. อ้างถึง พระราชวรมุนี (ประยูคต์ ปยุตฺโต).
- พระเทพวิสุทธิเมธี. 2529. ธรรมสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 90 น. อ้างถึง พุทธศาสตร์ศึกษา.
- มนัสนันท์ หัตถศักดิ์. ม.ป.ป.. “การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตามแบบวัดบุคลิกภาพของไมเยอร์ บริกจ์ (MBTI)”. วารสาร BU Academic Review. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1. น.41-45.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2534. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์. 98 น.
- _____. 2541. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์. 110 น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์. 500 น.
- รัญจวน คำวชิรพิทักษ์. 2538. การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. โครงการวิจัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 144 น.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. 2545. “บุคลิกภาพ”. ปัจจัยด้านเชาวน์อารมณ์ บุคลิกภาพ และภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา และผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าระดับกลางในองค์การธุรกิจ. แหล่งที่มา : [http:// www.soc.ku.ac.th/stu/index.html](http://www.soc.ku.ac.th/stu/index.html), 6 กุมภาพันธ์ 2554.

รมณีย์ อภาภิรม. 2538. ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ. 107 น.

ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล. “การศึกษาคุณลักษณะครูพึงประสงค์ของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี”. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2545). น.149-156.

รัฐวุฒิ ก่องจันทร์. 2533. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการ (Personality Needs) ของครูที่สอนในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ ครูที่สอนในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. นครนายก : ปรินญาภิพนธ์มหาวิทยาลัย จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 200 น.

วุฒิพงษ์ บัวช้อย. 2552. การพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา สาขาวิชารับประกาศนียบัตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. งานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2552. 124 น.

วิภา ลัดนาพรวิสิป. 2543. ผลการฝึกปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาที่มีต่อคุณภาพของครู. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 132 น.

วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล. 2544. มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอบของครู. โรงเรียนประถมศึกษารัฐสภาจังหวัดราชบุรี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. 101 น.

ศักดิ์นา บุญเปี่ยม. 2552. การศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบ กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง. ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 70 น.

ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535. พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์. 120 น.

ศิริพรรณ ดิลกวัฒนานันท์. ม.ป.ป.. ความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของบุคลากรครูในโรงเรียน พระพุทธย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ศึกษาครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 86 น.

สุชา จันทน์เอม. 2524. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. 160 น.

สุปรีชา วงศ์พุทธา. 2543. “บุคลิกภาพ”. สุขภาพจิต แรงจูงใจ และบุคลิกภาพของผู้ต้องขังเรือนจำ กลางนครปฐม ที่กระทำผิดบ้านฆ่าผู้อื่น. แหล่งที่มา :

<http://www.galyainstitute.com/rks/index.php?> , 15 มกราคม 2554.

สัมพันธ์ บังผล. 2534. การศึกษานักเรียนของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF. นครนายก : ปริชญานิพนธ์มหาดัชนี การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 72 น.

สุรางค์ โคว์ตระกูล. 2544. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 180 น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์. 200 น.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548. เกณฑ์มาตรฐานครู. กรุงเทพฯ 80น.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2550. สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 374 น. อ้างถึง เมธี ปิณฑนานนท์.

อัญชลี แจ่มเจริญ. 2530. จิตวิทยาธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา. 176 น.

อภิรักษ์ เวชยนุกูล. 2540. “บุคลิกภาพ”. ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. แหล่งที่มา : <http://www.moc.go.th/wijai/personality.doc> , 15 มกราคม 2554.

Allport, G.W. 1937. Personality. New York : Holt. 270 p.

Dinkmeyer, Don C.1965. Child Development : The Emerging Self. New Jersey : Prentice-Hall, Inc. 300 p.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์คณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

เรื่อง ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาโท สาขาวิชา.....

ระดับปริญญาเอก สาขาวิชา.....

4. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

5. หลักสูตรที่ทำการสอน

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี)

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (5 ปี)

6. แขนงวิชา

เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

อุตสาหกรรมเกษตร

7. วิชาที่รับผิดชอบในหลักสูตร.....

.....

ตอนที่ 2

1. บุคลิกภาพภายนอกของนักศึกษาในด้าน กาย และวาจาที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูควรเป็นอย่างไร

1.1 ด้านกาย

.....
.....
.....

1.2 ด้านวาจา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. บุคลิกภาพภายในของนักศึกษาในด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูควรเป็นอย่างไร

2.1 ด้านสติปัญญา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ด้านอารมณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ด้านจิตใจ

3. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 3699, 6072

ที่ ศธ 0524.04(4)/ 1A1

วันที่ ๑๐ กันยายน 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยปัญหาพิเศษ

เรียน ประธานสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ด้วยปีการศึกษา 2553 นายภูมู กิตติณวงษ์ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ดำเนินการวิจัยปัญหาพิเศษเรื่อง “ความคิดเห็นของคณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง” ในกรณี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรจึงมีความประสงค์ ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัย โดยการสัมภาษณ์คณาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร จำนวน 15 คน เพื่อประกอบการทำปัญหาพิเศษดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางราตรี สิริพันธ์)

รักษาการแทนประธานวิชาครุศาสตร์เกษตร